

Національна наукова медична бібліотека України

Імена в медицині у відгомоні часу

2018 рік

(липень-грудень)

Календар знаменних та пам'ятних дат

Київ - 2017

УДК 61(09)
I – 51

Видання «Імена в медицині у відгомоні часу. Календар знаменних та пам'ятних дат. 2018 рік. (липень-грудень)» присвячено ювілейним датам видатних діячів медичної науки і практики. Календар містить відомості про вчених та лікарів різних часів. Видання адресовано спеціалістам медичної галузі та всім, хто цікавиться питаннями історії медичної науки, охорони здоров'я та освіти.

Укладачі:

Кобизська А. М.
Корнілова Л. Є.

Комп'ютерний набір:

Кобизська А. М.

Редактор

Бортнік Н. М.

Відповідальна за випуск

Т. А. Остапенко

Від укладачів

Друга частина чергового випуску видання “«Імена в медицині у відгомоні часу. Календар знаменних та пам’ятних дат. 2018 рік (липень-грудень)” присвячена ювілейним датам видатних діячів української медичної науки та практики, які відзначаються у другому півріччі 2018 року.

До видання увійшли імена медиків та фахівців суміжних галузей, творчий доробок яких впливав на розвиток медицини. Намагаючись у кілька рядків вмістити ціле життя особистості, укладачі брали основні віхи біографії та діяльності представленої особи. В календарі представлені академіки Національної академії наук України та Національної Академії медичних наук України, професори, керівники кафедр, декани і ректори університетів, практичні лікарі.

Так, у 2018 році виповнюється 160 років від дня народження Волковича Миколи Маркіяновича.

Увійшли до календаря матеріали про таких видатних діячів медицини, як академіки НАМН України: нейрохірург Арутюнов Олександр Іванович (115 років від дня народження), геронтолог Чеботарьов Дмитро Федорович (110 років від дня народження), кардіохірург Амосов Микола Михайлович (105 років від дня народження),

Обсяг біографічних довідок та дати життя визначалися наявністю опублікованих даних про особистість у джерелах, які були використані для підготовки видання. Відомості різних довідкових видань часом відрізняються, тому можливі розбіжності у подачі матеріалу (в основному це стосується дат народження та смерті).

Матеріал розташований за місяцями, а у межах кожного місяця – за датами народження.

Довідково-пошуковий апарат містить: іменний покажчик, покажчик використаних джерел, хронологічний покажчик ювілеїв, які ввійшли до першої та другої частин календаря.

При підготовці видання були використані каталоги та картотеки Національної наукової медичної бібліотеки України, довідкові, біографічні та біобібліографічні джерела.

Упорядники висловлюють подяку бібліотекам мережі за участь у підготовці видання.

Календар розраховано на фахівців-медиків, бібліотечних, музейних працівників та всіх, хто цікавиться історією медицини.

Липень

1 липня

– 90 років від дня народження Петра Михайловича Вакалюка

01.07.1928 – 01.05.1981

Терапевт, доктор медичних наук (1968), професор (1969), завідувач кафедри пропедевтичної терапії (1966-68), факультетської терапії (1968-70), госпітальної терапії (1970-81) Івано-Франківського медичного інституту. Наукові праці присвячені проблемам гастроентерології, нефрології, загальної терапії.

3 липня

– 95 років від дня народження Всеволода Петровича Мірошніченка

03.07.1923 – 05.01.2000

Акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1969), професор (1970), завідувач кафедри акушерства та гінекології Донецького медичного інституту імені М. Горького (1962-89). Основні напрями наукових досліджень: проблеми гестозів, артеріографії, венокавографії та лімфографії в діагностиці гінекологічних захворювань; організація акушерської і гінекологічної служби.

4 липня

– 115 років від дня народження Івана Лук'яновича Богданова

04.07.1903 – 1984

Інфекціоніст, член-кореспондент Академії медичних наук СРСР (1953), директор Київського інституту інфекційних хвороб (1951-73). Наукові праці присвячені питанням діагностики та лікування дизентерії, висипного тифу, бруцельозу, скарлатини.

6 липня

– 100 років від дня народження Тараса Михайловича Сергієнка

06.07.1918 – 15.09.2001

Нейрохірург, доктор медичних наук (1968), професор (1974), керівник відділу експериментальної нейрохірургії інституту нейрохірургії імені А. П. Ромоданова АМН України (1956-86). Основні напрями практичної та наукової діяльності: нейроонкологія, судинна нейрохірургія (патогенез), черепно-мозкова травма.

8 липня

– 130 років від дня народження Зельмана Абрахама Ваксмана

08.07.(22.07).1888 – 17.08.1973

Мікробіолог, біохімік, професор, лауреат Нобелівської премії з фізіології та медицини «за відкриття стрептоміцину – першого антибіотика, ефективного при лікуванні туберкульозу» (1952). Наукові дослідження присвячені вивченню природи гумусу, його виникненню і розпаду, ролі мікробів у цих процесах. Під керівництвом Ваксмана відкрито антибіотики, що використовуються у сучасній медицині і ветеринарії. Ввів у науковий обіг (1942) терміни «антибіоз» і «антибіотик».

– 80 років від дня народження Віри Олексіївни Войнілович

08.07.1938

Ендокринолог, заслужений лікар України (2008), завідувачка ендокринологічного відділення Чернігівської обласної лікарні (1964-2007).

9 липня

– 75 років від дня народження Сергія Васильовича Комісаренка

09.07.1943

Біохімік, доктор біологічних наук (1989), професор (1989), академік НАН України (1991) та НАМН України (1993). Директор Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України (з 1998), завідувач філії «Біотехнологія» кафедри біохімії Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

10 липня

– 90 років від дня народження Михайла Георгійовича Шандали

10.07.1928

Гігієніст, академік АМН СРСР (1980), доктор медичних наук (1968), професор (1969), завідувач кафедри загальної гігієни Дніпропетровського медичного інституту (1968-72), кафедри комунальної гігієни (1971-88). Директор Київського НДІ загальної і комунальної гігієни імені академіка О. М. Марзєєва (1971-90). Науковий напрямок – вивчення впливу фізичних факторів зовнішнього середовища на організм людини. Вперше обґрунтував підходи профілактики шкідливої дії радіохвиль на населення.

11 липня

– 95 років від дня народження Людмили Семенівни Ключкової

11.07.1923

Фтизіатр, доктор медичних наук (1967), професор (1968), завідувачка кафедри фтизіатрії Чернівецького медичного інституту (1965-84); фундатор фтизіатричної школи на Буковині. Наукова діяльність спрямована на вивчення обмінних процесів у зв'язку із застосуванням антибактериальних препаратів, дослідження функціонального стану щитоподібної залози, печінки, нирок, зовнішнього дихання, основного обміну, що дало можливість розробити ефективні методи патогенетичної терапії туберкульозу.

12 липня

– 185 років від дня народження Петра Івановича Перемежка

12(24.)07.1833 – 27.12.1893

Гістолог, доктор медицини (1863), професор (1886), організував кафедру гістології, ембріології та порівняльної анатомії Київського університету. У 1878 р. – відкрив явище складного поділу клітин – каріокінез (мітоз). Вперше описав фази поділу клітин, визначив їх терміни для сполучної тканини, епітелію та лейкоцитів. Виявив нервові утворення, які згодом одержали назву пропріорецепторів. Сконструював мікротом, який був набагато кращий від закордонних. Обирався головою Товариства київських лікарів.

15 липня

– 115 років від дня народження Георгія Володимировича Пешковського

15.07.1903 – 12.01.1959

Фізіолог, доктор медичних наук (1944), професор (1944), завідувач кафедри патологічної фізіології Львівського медичного інституту (1945-48).

16 липня

– 105 років від дня народження Анатолія Петровича Пелешука

16.07.1913 – 01.04.2010

Терапевт, доктор медичних наук (1963), професор (1964), завідувач кафедри внутрішніх хвороб стоматологічного факультету (1962-71) Київського медичного інституту, завідувач відділення терапевтичної неврології Київського НДІ урології та неврології (1965-73). Фундатор київської терапевтичної школи другої половини ХХ ст. Одним з перших у країні вивчав особливості захворювань органів травлення в похилому і старечому віці. Великий внесок зробив у розробку курортного лікування захворювань органів травлення.

– 95 років від дня народження Прокопа Васильовича Базікала

16.07.1923 – 01.08.1999

Заступник головного лікаря Чернігівської обласної лікарні (1970-79), головний лікар лікувально-фізкультурного диспансеру (1979-1999), заслужений лікар України. Велику увагу приділяв розповсюдженню в області здорового способу життя.

– 85 років від дня народження Бориса Тарасовича Білинського

16.07.1933

Онколог, доктор медичних наук (1972), професор (1979), завідувач кафедри онкології та радіології (1986-2004), проректор з лікувальної (1981-91) та наукової роботи (1991-2000) Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького. Ініціатор відкриття у Львові госпісу.

17 липня

– 110 років від дня народження Анатолія Марковича Середницького

17.07.1908 – 23.01.1983

Хірург, анестезіолог, доктор медичних наук (1954), професор (1956), завідувач кафедри загальної хірургії педіатричного й санітарно-гігієнічного факультетів (1955-76) Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. Наукові дослідження присвячені питанням опрацювання наркозних апаратів для ефірного та хлоретиленового наркозів; запровадження в хірургічну клініку методу знечулення українським анестетиком ротиланом, а також методу аналгезії трихлоретиленом.

– **100 років** від дня народження **Володимира Миколайовича Войленка**

17.07.1918 – 20.02.2000

Хірург, доктор медичних наук (1971), професор (1976), професор кафедр факультетської хірургії (1974-76) та хірургії ФПДО (1976-90) Львівського медичного інституту. Наукові дослідження присвячені питанням торакальної та серцевої хірургії; невідкладній хірургії, операційній хірургії та топографічній анатомії органів черевної порожнини, зокрема, поза печінкових жовчних шляхів.

– **95 років** від дня народження **Георгія Опанасовича Педаченка**

17.07.1923 – 26.07.2001

Нейрохірург, доктор медичних наук (1965), професор кафедри нейрохірургії Київського інституту удосконалення лікарів (1993-99). Керівник відділу нейротравми і судинної патології головного мозку Київського інституту нейрохірургії імені А. П. Ромоданова АМН України (1969-87). Науковий напрям: церебральна ангиографія, судинна патологія, пухлини і травматичні ураження головного мозку.

– **95 років** від дня народження **Миколи Максимовича Шевченка**

17.07.1923

Онколог, завідувач кафедри онкології (1983-86), доцент кафедри рентгенології, радіології і онкології Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова (з 1986). Напрями наукових досліджень: питання імунологічного статусу у хворих на злоякісні пухлини, удосконалення методів діагностики та лікування злоякісних пухлин шлунка, ободової та прямої кишок.

18 липня

– **140 років** від дня народження **Вітольда Валеріяна Новіцкі**

18.07.1878 – 04.07.1941

Патологоанатом, професор (1919), президент Львівського лікарського товариства (1920-21), засновник Музею гігієни Львівського університету (1930). Завідувач кафедри патологічної анатомії (1919-41), декан медичного факультету (1923-24, 1939) Львівського медичного інституту. Наукові дослідження присвячені питанням патологічної анатомії й експериментальної терапії пухлин, зокрема, раку легень.

19 липня

– **85 років** від дня народження **Віктора Миколайовича Єльського**

19.07.1933

Вчений в галузі патологічної фізіології, член-кореспондент Національної академії медичних наук України (1994), доктор медичних наук (1978), професор (1981), завідувач кафедри патологічної фізіології Донецького державного медичного університету (1983-2013). Основні напрями наукової діяльності – вивчення патофізіології травми, шоку, синдрому тривалого розчавлювання, вибухової шахтної травми, опікової травми та інших екстремальних станів.

20 липня

– 125 років від дня народження Антонія Добжаньскі

20.07.1893 – 13.02.1953

Отоларинголог, професор кафедри отоларингології Львівського університету (1938-41), професор Варшавського таємного університету (1941-44), завідувач кафедри і клініки оториноларингології (1945-53), декан медичного факультету (1947-49) Варшавського університету медичної академії. Наукові дослідження присвячені ринології, отології, удосконаленню методів знечулення і хірургічного лікування верхніх дихальних шляхів.

21 липня

– 100 років від дня народження Сергія Івановича Корхова

21.07.1918 – 20.04.2009

Хірург, доктор медичних наук (1962), професор (1963), ректор Вінницького медичного інституту імені М. І. Пирогова (1951-67), завідувач кафедри госпітальної хірургії (1967-75), завідувач кафедри оперативної хірургії з топографічною анатомією (1975-92), ректор (1967-81) Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова. Напрями наукових досліджень: лікування виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки, електрогастрографія при виразковій хворобі і раку шлунка.

22 липня

– 160 років від дня народження Станіслава Юсафатовича Залеського

22.07.1858 – ????

Доктор медицини (1886). Досліджував Слов'янські соляні озера Харківської губернії та води Боржомі. Директор Слов'янських мінеральних вод (1903-07). Завдяки йому Слов'янські води і води Одеських лиманів були відзначені високими нагородами.

23 липня

– 105 років від дня народження Бориса Миколайовича Турбіна

23.07 (06.08).1913 – 08.10.2002

Хірург, доктор медичних наук (1976), професор (1976), завідувач кафедри госпітальної хірургії Донецького медичного інституту імені М. Горького (1976-84). Займався проблемою клініки та віддаленими результатами лікування синдрому тривалого розчавлювання.

– 95 років від дня народження Миколи Олександровича Макаренка

23.07.1923

Вчений в галузі гігієни праці та професійних захворювань, доктор медичних наук. Наукові дослідження присвячені проблемам фізіології праці робітниць сільського господарства. Працював в Інституті медицини праці АМН України (1953-56), очолював Криворізький інститут гігієни праці та професійних захворювань.

25 липня

– 80 років від дня народження Аліни Михайлівни Романенко

25.07.1938

Науковець у галузі онкології та урології, член-кореспондент Національної академії наук України (1992), академік Національної академії медичних наук України (2000), доктор медичних наук (1976), професор (1984). Засновник української наукової школи онкопатології у галузі уропатології. Головні наукові здобутки пов'язані з вивченням молекулярних особливостей радіаційного канцерогенезу сечового міхура, індукованого хронічним впливом малих доз радіації. Уперше описала нове захворювання – «чорнобильський цистит», який є передраковим станом сечового міхура і розвивається в людей, котрі мешкають на територіях України, забруднених Цезієм-137.

26 липня

– 105 років від дня народження Мирослава Йосиповича Романяка

26.07.1913 – ????

Хірург, доктор медичних наук (1962), професор (1965), завідував кафедрою загальної хірургії Івано-Франківського медичного інституту (1968-78), завідувач кафедри анатомії Дрогобицького медичного коледжу (з 1992). Займався проблемами загальної хірургії, хвороб щитоподібної залози.

27 липня

– 85 років від дня народження Ярополка Євгеновича Яцкевича

27.07.1933

Травматолог, доктор медичних наук (1991), професор (1992), завідувач кафедри травматології, ортопедії та військово-польової хірургії Львівського національного медичного університета імені Данила Галицького (1989-2003). Наукові дослідження присвячені питанням діагностики та лікування захворювань і травм хребта, кульшового та колінного суглобів дітей та дорослих, використання хімічних і фізичних засобів у лікуванні та профілактиці раневої інфекції опорно-рухового апарату.

28 липня

– 195 років від дня народження Петра Івановича Петельчиця

28.07.1823 – ????

Військовий лікар. Досліджував лікувальні властивості Слов'янських мінеральних вод в Ізюмському повіті Харківської губернії.

– 120 років від дня народження Бориса Юрійовича Андрієвського

28.07.1898 – 20.10.1962

Хірург, трансфузіолог, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії Дніпропетровського медичного інституту (1942), завідувач кафедри і клініки хірургії Львівських медико-природничих фахових курсів (1943-44). Напрями наукових досліджень: опрюцювання і впровадження в медичну практику кровозамінних розчинів, зокрема, препарату Укрінфузин, питання хірургії печінки.

29 липня

– 125 років від дня народження Владзімежа Косковскі

29.07.1893 – 20.05.1965

Професор (1931), керівник кафедри фармакології (1925-39), керівник фармацевтичного відділення (1930-36), декан медичного факультету (1936-38) Львівського університету. Напрями наукових досліджень: фізіологія і патологія травного тракту, серцево-судинної системи. Дослідив вплив гістаміну на виділення шлункового соку.

30 липня

– 150 років від дня народження Володимира Карловича Ліндемана

30.07. (11. 08) 1868 – 18.04.1933

Імунолог, бактеріолог, патолог, доктор медицини (1896), професор (1901), завідувач кафедри загальної патології медичного факультету Університету Св. Володимира (1901-18), Київського медичного інституту (1920-22), одночасно (1910-22) – директор, організатор та завідувач експериментально-медичної лабораторії Санітарно-Бактеріологічного інституту (нині Інститут епідеміології та інфекційних хвороб НАМНУ). В останні роки життя – професор Ягеллонського університету в Кракові. Досліджував токсикологію бойових отруйних речовин, започаткував розробки з проблем газового захисту та надання допомоги ураженим газами.

– 90 років від дня народження Олексія Івановича Циганова

30.07.1928 – 10.10.1985

Оториноларинголог, доктор медичних наук (1970), професор, директор Київського науково-дослідного інституту отоларингології (1974-85). Розробив нові способи ранньої діагностики, консервативного й оперативного лікування хворих з пухлинами вуха, горла, носа з використанням рентгенотерапії та глибокого охолодження.

– 80 років від дня народження Євгенії Іванівни Лебедєвої

30.07.1938

Дитячий лікар-стоматолог, перший головний лікар міської дитячої клінічної стоматологічної поліклініки м. Полтави (1980-2002). Спільно з працівниками кафедри дитячої стоматології, розробляла і втілювала в життя програми профілактики та лікування стоматологічних захворювань у дітей м. Полтави і Полтавської області, враховуючи вміст фтору в питній воді.

31 липня

– 80 років від дня народження Тамари Григорівни Григор'євої

31.07.1938

Доктор медичних наук (1990), професор, завідувачка кафедри комбустіології та пластичної хірургії Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України. Вона є ініціатором і розробником нового напрямку в вітчизняній комбустіології і пластичній хірургії — дермотензії, що дозволило суттєво покращити та отримати якісно нові результати медичної і соціальної реабілітації постраждалих від важкої термічної травми та її наслідків. Під її керівництвом і за безпосередньої участі розроблені і втілені в клінічну практику опікових центрів України, країн СНД такі методи відновлення пошкодженого шкірного покриву, як дерматензія та її клінічні варіанти.

Серпень

2 серпня

– 80 років від дня народження Миколи Григоровича Триняка

02.08.1938

Спеціаліст у галузі фізичного виховання і здоров'я, професор кафедри госпітальної терапії № 2 та лікувальної фізкультури Чернівецького медичного інституту (з 1996). Наукові дослідження присвячені вивченню впливу гіпербаричної оксигенації, гіпоксично-гіперкапнічного складу повітря та інших природних фізичних факторів на функціональні системи організму.

3 серпня

– 170 років від дня народження Олександра Семеновича Таубера

03.08.1848 – 08.09.1908

Хірург, доктор медицини (1878), професор. Першим став виконувати онкологічні операції з використанням пластики (1881-85). Світової слави набув розроблений ним метод кістково-пластичної ампутації стоп (1885-86), який в підручниках 19 ст. називався операцією по О. С. Тауберу.

4 серпня

– 125 років від дня народження Леонтія Максимонька

04.08.1893 – 05.04.1965

Офтальмолог, керівник кафедри та клініки офтальмології медико-природничих фахових курсів Львівського медичного інституту (1942-44). Наукові дослідження: вивчення етіопатогенезу, клініки та лікування відшарувань сітківки, питання історії української медицини.

– 105 років від дня народження Олександра Васильовича Коваля

04.08.1913 – 21.01.1972

Стоматолог, доктор медичних наук (1967), професор (1968), завідувач кафедри хірургічної стоматології (1960-72), декан стоматологічного факультету (1960-68) Львівського медичного інституту. Наукові дослідження: удосконалення методів лікування зламів щелеп, вперше одержав експериментальну модель вродженого незрощення піднебіння.

5 серпня

– 170 років від дня народження Максима Семеновича Субботіна

05.08.1848 – 1913

Хірург, доктор медицини (1878), професор, керівник кафедр хірургічної патології та госпітальної хірургії Харківського університету (1884-90). Винайшов дренаж-відсмоктування для активної аспірації гною з ран і порожнин, розробив метод активної аспірації при емпіємі плеври.

– 120 років від дня народження Марка Меєровича Левіна

05.08.1898 – 18.05.1968

Хірург, доктор медичних наук (1937), професор (1939), завідувач кафедри загальної хірургії Харківського державного медичного інституту (1939-41). Науковий напрям: хірургія виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, хвороби оперованого шлунка, питання клінічної онкології, травма та її ускладнення, хірургічна інфекція.

– 95 років від дня народження Костянтина Семеновича Олійника

05.08.1923 – 28.04.2014

Дерматовенеролог, заслужений лікар України, головний лікар Цюрупинської районної лікарні (1961-78), багато зусиль доклав у розвиток і будівництво сільської та районної мережі охорони здоров'я.

7 серпня

– 80 років від дня народження Ірини Гаврилівни Кордонець

07.08.1938

Офтальмолог, завідувачка кафедри офтальмології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (1997-2003). Наукові дослідження: удосконалення медикаментозної терапії геморагій при операціях на очному яблуці.

8 серпня

– 160 років від дня народження Олександра Андрійовича Ліндстрема

08.08.1858 – 1920

Гістопатолог, дерматовенеролог, відомий спеціаліст в галузі сифілідології та шкірних хвороб, доктор медицини (1892), викладач Київської фельдшерської школи, завідувач дерматовенерологічного кабінету лікарні Київського благочинного товариства. Досліджував нервову форму прокази, проблеми, пов'язані з розповсюдженням сифілісу.

– 120 років від дня народження Михайла Макаровича Денисенка

08.08.1898 – 06.03.1965

Фізіолог, доктор біологічних наук (1941), завідувач кафедри фізіології Дніпропетровського медичного інституту (1944-65). Дослідження присвячені механізмам нервової регуляції серцевої діяльності та тону серця, участі вегетативної нервової системи у координаційних процесах; вплив задніх корінців спинного мозку на функцію м'язів.

9 серпня

– 75 років від дня народження Олега Зіновійовича Гнатейка

09.08.1943

Педіатр, доктор медичних наук (1993), професор (1992), академік Академії Вищої школи України, директор Інституту спадкової патології АМН України (з 1980), професор кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Досліджує

проблеми дитячої нефрології, екопатології, епідеміології і допологової діагностики вродженої та спадкової патології в Україні.

10 серпня

– 100 років від дня народження Михайла Васильовича Даниленка

10.08.1918 – 17.10.2002

Хірург, член-кореспондент Національної академії наук України (1992) та Національної академії медичних наук України (1993), доктор медичних наук (1959), професор (1960), завідувач кафедри шпитальної хірургії Вінницького медичного інституту (1960-64), завідувач кафедр торакальної хірургії та анестезіології (1964-81), шпитальної хірургії (1981-91) та ректор Львівського державного медичного університету імені Данила Галицького (1964-81). Основні наукові напрями: хірургія серця та судин, загальна хірургія та анестезіологія, реанімація та інтенсивна терапія, історія медицини та вищої освіти. Створив серію апаратів штучного кровообігу, опрацював класифікацію патології серцевої діяльності.

11 серпня

– 115 років від дня народження Бориса Карловича Бабича

11(24).08.1903– 04.11.1966

Ортопед-травматолог, доктор медичних наук (1940), професор (1940), завідувач кафедри ортопедії і травматології Київського інституту удосконалення лікарів (1944-52), керівник клініки травматології Київського НДІ ортопедії (1960-66). Науковий напрям: лікування кістково-суглобного туберкульозу, поствогнепального остеомиєліту, зламів кісток.

– 75 років від дня народження Вадима Кириловича Сирцова

11.08.1943

Морфолог, гістолог, доктор медичних наук (1989), професор (1989), завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології Запорізького державного медичного університету (1986). Науковий напрям: морфологія органів кровотворення та імунної системи, їх вікові та реактивні особливості в онтогенезі.

12 серпня

– 90 років від дня народження Федора Петровича Ведяєва

12.08.1928 – 2000

Фізіолог, доктор медичних наук (1967), професор, завідувач кафедри нормальної фізіології Харківського державного медичного університету (1967-97). Описав електрофізіологічні характеристики фокальних і дифузійних механізмів, що лежать в основі судомного процесу, які є теоретичною основою експериментальної та клінічної неврології.

13 серпня

– 80 років від дня народження Василя Васильовича Гебеша

13.08.1938

Інфекціоніст, доктор медичних наук (1983), професор (1991), завідувач кафедри інфекційних хвороб Київського інституту удосконалення лікарів (1988-2010).

Науковий напрям: патогенез, лікування та наслідки менінгітів, гострих кишкових і герпетичних інфекцій, вірусних гепатитів.

14 серпня

– 165 років від дня народження Олександра Васильовича Репрева

14(26).08.1853 – 21.06.1930

Патофізіолог, доктор медицини (1888), заслужений професор (1912), завідувач кафедри загальної патології (патологічної фізіології) Харківського медичного інституту, засновник Харківської наукової школи патофізіологів, один з основоположників ендокринології. Праці присвячені питанням обміну речовин, дослідженню залоз внутрішньої секреції, радіобіології, онкології.

– 125 років від дня народження Сергія Миколайовича Богдановича

14.08.1893 – 15.04.1976

Дерматовенеролог, кандидат медичних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри шкірних і венеричних хвороб Київського медичного інституту (1943-45, 1953-54, 1959-60). Розробив експургаторний метод лікування алергійних захворювань. Разом з І. І. Потоцьким розробив метод одночасного застосування препаратів пеніциліну та вісмуту для лікування хворих на сифіліс.

– 80 років від дня народження Володимира Григоровича Кравченка

14.08.1938

Дерматовенеролог, доктор медичних наук (1986), професор (1987), завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб Української медичної стоматологічної академії (1989-2002). Наукові дослідження присвячені профілактиці хвороб, які передаються статевим шляхом. Автор всесвітньо відомого антисептичного препарату "Цидіпол", вискоєфективного лікарського препарату для індивідуальної профілактики сифіліса, гонореї і трихомоніазу.

– 75 років від дня народження Сергія Олександровича Шалімова

14.08.1943

Хірург, онколог, доктор медичних наук (1978), професор (1982), завідувач кафедри торако-абдомінальної хірургії Київського інституту удосконалення лікарів (1980-91), директор Інституту онкології та радіології (1991-2008). Провів близько 30 тисяч операцій, в 1980 році першим в СРСР провів надскладну операцію з трансплантації підщлункової залози.

15 серпня

– 140 років від дня народження Сергія Павловича Григор'єва

15 (27).08.1878 – 28.10.1920

Заснував у Харкові Українську рентгенологічну академію. Довів можливість рентгенологічного дослідження чревоподібного відростка, зробив великий внесок у діагностику захворювань нирок, багато уваги приділяв питанням рентгенологічної методики і техніки.

19 серпня

– 100 років від дня народження Анфіси Іванівни Бикової

19.08.1918 – 30.07.1973

Офтальмолог, доктор медичних наук (1968), професор (1969), завідувачка кафедри очних хвороб Полтавського медичного стоматологічного інституту (1968-73). Наукові дослідження: опрацювання методів ранньої діагностики токсикозів вагітності на підставі офтальмологічної симптоматики та вивчення особливостей протікання очної патології при фізіології вагітності.

20 серпня

– 110 років від дня народження Наталії Андріївни Ленгауер

20.08.1908 – 1997

Лікар швидкої допомоги, Герой Соціалістичної Праці (1969), головний лікар Київської станції швидкої і невідкладної медичної допомоги (1948-75). Вперше в СРСР організувала спеціалізовану тромбоемболічну бригаду, виїжджаючу за інфарктними викликами, що істотно знизило смертність від цього захворювання.

– 85 років від дня народження Степана Мілентійовича Віничука

20.08.1933

Невролог, доктор медичних наук (1988), професор (1989), завідувач кафедри неврології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (з 1992). Автор принципово нового наукового напрямку в ангіоневрології – системного підходу до вивчення судинних захворювань і концепції патогенезу ішемічного інсульту – ішемічної «прегіперемії».

21 серпня

– 210 років від дня народження Августа Крістіана Фойгта

21.08.1808 — 10.02.1890

Професор анатомії та гістології Львівського університету (1850-54), Краківського університету (1854-61), професор Віденського університету (1844-47), професор анатомії Медико-хірургічного інституту в м. Любляна (1847-50). За час роботи у Львові багато уваги надавав розбудові анатомічного музею, поповнив його обладнанням для проведення анатомічних дослідів та анатомічними препаратами периферійної нервової системи.

22 серпня

– 80 років від дня народження Івана Прокоповича Банного

22.08.1938

Фармаколог, доктор фармацевтичних наук (1992), завідувач (1994-2004), професор (з 2004) кафедри якості, стандартизації та сертифікації ліків Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (НФаУ). Напрями наукових досліджень: розроблення методів синтезу та пошук БАР у ряді азотовмісних похідних шавлевої кислоти.

23 серпня

– 100 років від дня народження Володимира Васильовича Мерєнова

23.08.1918 – 1993

Рентгенолог, кандидат медичних наук (1961), доцент (1968), завідувач кафедри рентгенології і радіології (1966-72) Львівського медичного інституту. Наукові дослідження: променева діагностика патології органів шлунково-кишкового тракту, зокрема, особливості рентгенологічного дослідження шлунка і дванадцятипалої кишки при анеміях та втраті крові.

– 95 років від дня народження Георгія Абрамовича Константиновського

23.08.1923 – 18.12.1999

Гістолог, ембріолог, доктор медичних наук (1970), професор кафедри гістології та ембріології Київського медичного інституту (1983). Основні праці присвячені вивченню структурних вікових змін і реактивних властивостей нервового апарату оболонки головного мозку.

– 75 років від дня народження Ореста Лаврентійовича Грома

23.08.1943

Кандидат фармацевтичних наук (1971), професор (2000), завідувач кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (1983-2012).

24 серпня

– 160 років від дня народження Григорія Григоровича Скориченко-Амбодика

24.08.1858 – 1928

Доктор медицини (1891), професор кафедри історії та енциклопедії медицини Військово-медичної академії. Завідувач фундаментальної бібліотеки ВМА, редактор міжнародного історико-медичного журналу “Янус” (з 1896). Винайшов оригінальний спосіб бальзамування.

25 серпня

– 90 років від дня народження Віктора Дем’яновича Дишлового

25.08.1928

Біолог, генетик, доктор медичних наук (1964), професор (1970), завідувач кафедри біології Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця (1968-89). Наукові праці присвячені цитології, цитогенетиці, біології індивідуального розвитку, екології.

– 90 років від дня народження Ганни Петрівни Матвєєвої

25.08.1928

Педіатр, фахівець з організації охорони здоров’я, кандидат медичних наук (1968), доцент (1974), завідувачка кафедри соціальної гігієни та організації охорони здоров’я з підвищення кваліфікації керівних кадрів охорони здоров’я Київського медичного

інституту імені О. О. Богомольця (1983-86). Наукова діяльність присвячена питанням удосконалення організації надання медичної допомоги хворим, підготовки студентів, лікарів та керівних кадрів охорони здоров'я.

26 серпня

– 80 років від дня народження Рустема Меметовича Троша

26.08.1938 – 25.08.2010

Нейрохірург, доктор медичних наук (1984), професор (2000), завідувач відділення субтенторіальних пухлин Інституту нейрохірургії імені А. П. Ромоданова (1988-2000). Основні роботи: пухлини зорового горба і підкоркових вузлів головного мозку.

27 серпня

– 110 років від дня народження Леоніда Григоровича Лескарева

27.08.1908 – 31.03.1983

Соціальний гігієніст, організатор охорони здоров'я, доктор медичних наук (1951), професор (1952), завідувач кафедри соціальної гігієни і організації охорони здоров'я Вінницького медичного інституту (1946-79). Напрями наукових досліджень: актуальні проблеми історії і організації охорони здоров'я сільської медицини, вивчення залежності здоров'я сільського населення і працівників промислових підприємств від умов праці.

28 серпня

– 150 років від дня народження Миколи Миколайовича Костяміна

28. 08(09. 09).1868 – 26.02.1958

Гігієніст, доктор медицини (1909), професор (1914), завідувач кафедри гігієни Новоросійського університету (1914), ректор (1921-22) завідувач кафедри гігієни (1944-52) Одеського медичного інституту. Напрями наукових досліджень: гігієна одягу, харчування та харчової санітарії.

– 80 років від дня народження Георгія Івановича Ходоровського

28.08.1938

Фізіолог, доктор медичних наук (1988), професор, завідувач кафедри нормальної фізіології Чернівецького медичного інституту (1980-1987, 1989-1990). Наукові дослідження присвячені вивченню взаємовідносин між залозами внутрішньої секреції та структурами гіпоталамуса і лімбічної системи.

31 серпня

– 125 років від дня народження Михайла Павловича Нікотіна

31.08.1893 – ????

Хірург, доктор медичних наук (1953), професор кафедри шпитальної хірургії (1960) Львівського медичного інституту. Наукові дослідження: військово-польова хірургія, діагностика й лікування вогнепальних поранень та аневризм магістральних судин.

Вересень

1 вересня

– 175 років від дня народження Надії Прокопівни Сулової

01(13).09.1843 – 20.04.1918

Акушер-гінеколог, доктор медицини, хірургії та акушерства (1867). Громадський діяч. Перша жінка в Росії, яка отримала ступінь доктора медицини і вважається першою жінкою-фізіологом.

– 120 років від дня народження Сергія Івановича Гришина

01.09.1898 – 1982

Епідеміолог, мікробіолог, доктор медичних наук (1956), професор (1959), завідувач кафедри епідеміології Київського інституту удосконалення лікарів (1958-1973). Науковий напрям – епідеміологічне значення механізму передачі кишкових інфекцій та особливості інфекційного процесу.

– 110 років від дня народження Олени Кіндратівни Скороход-Олешко

01.09.1908 – 1980

Ортопед-травматолог, кандидат медичних наук (1951), завідувачка кафедри ортопедії й травматології Львівського медичного інституту (1964-68). Наукові дослідження присвячені питанням дитячої хірургії, ортопедії й травматології, зокрема лікування клишоногості, гематогенних остеомієлітів, супраконділярних переломів плеча в дітей.

– 90 років від дня народження Зої Андріївни Бутенко

01.09.1928 – 21.04.2001

Онколог, доктор медичних наук (1969), професор (1970), академік НАН України (1990). Створила і очолила першу в Україні лабораторію з вивчення етіології і патогенезу лейкозу, яка пізніше перетворилася на відділ механізмів лейкогенезу Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р. Є. Кавецького АМН України (1962).

2 вересня

– 135 років від дня народження Рудольфа Вейгля

02.09.1883 – 11.08.1957

Доктор медичних наук (1907), професор (1920), керівник кафедри загальної біології Львівського медичного університету (1920-39). Директор Львівського інституту висипного тифу та вірусології (1939-44). Першим відкрив метод імунізації проти висипного тифу, перший виготовив та налагодив виробництво у великій кількості протитифозної вакцини.

– 120 років від дня народження Зіновія Анатолійовича Гуревича

02(14).09.1898 – 16.09.1985

Соціал-гігієніст, організатор охорони здоров'я, доктор медичних наук (1937), професор, завідувач кафедри соціальної гігієни та організації охорони здоров'я (1933-

74) Харківського державного медичного інституту. Науковий напрям: соціально-гігієнічні проблеми колективного життя, дослідження серцево-судинних захворювань у соціально-гігієнічному аспекті.

– 80 років від дня народження Валентини Андріївни Тіщенко

02.09.1938

Педіатр, доктор медичних наук (1984), професор, завідувачка кафедри неонатології факультету післядипломної освіти Дніпропетровської державної медичної академії (1987-2005). За її активної участі створено одне з перших в країні відділення реанімації новонароджених, відділення реабілітації дітей з перинатальною патологією Дніпропетровського неонатального центру.

3 вересня

– 80 років від дня народження Леоніда Олексійовича Безрукова

03.09.1938

Педіатр, доктор медичних наук (1990), професор (1991), завідувач кафедри дитячих хвороб Чернівецького медичного інституту (з 1983). За його керівництва колектив кафедри працював над науковою проблемою – алергологія дитячого віку.

4 вересня

– 90 років від дня народження Володимира Антоновича Закордонця

04.09.1928 – 29.11.2012

Гігієніст, доктор медичних наук (1985). Провідний науковий співробітник Інституту екогігієни та токсикології імені Л. І. Медведя. Наукові дослідження: охорона здоров'я у зв'язку з застосуванням хімічних засобів захисту рослин у лісовому господарстві, вплив використання пестицидів у народному господарстві на стан довкілля.

5 вересня

– 100 років від дня народження Олексія Дем'яновича Юхимця

05.09.1918 – 2001

Хірург, кандидат медичних наук (1957), доцент (1960), ректор (1962-74), завідувач кафедри факультетської хірургії (1971-80) Чернівецького медичного інституту. Основним науковим напрямом його досліджень було вивчення крайової патології – патогенезу і хірургічного лікування зобу, синтез нових лікарських препаратів та вивчення їх властивостей.

6 вересня

– 200 років від дня народження Олександра Микитовича Лаврентьєва

06.09.1818 – 13.06.1893

Військовий лікар, помічник лікарського інспектора у Житомирі, директор Волинської губернської фельдшерської школи.

– 150 років від дня народження **Степана Васильовича Коршуна**

06(18).09.1868 – 10.05.1931 (за іншими даними – 1938)

Мікробіолог, імунолог, гігієніст, доктор медицини (1903), завідувач Бактеріологічного інституту Харківського медичного товариства (1908), завідувач кафедри гігієни медичного факультету Харківського університету (1910-17). У 1931 р. заарештований за звинуваченням у зловмисному поширенні епідемічних захворювань, засуджений до розстрілу з заміною на позбавлення волі до 10-ти р., загинув у таборах. Наукові праці присвячені техніці виконання та розшифровці результатів реакції Вассермана, розробці серологічної діагностики висипного тифу, проблемам активної імунізації проти дифтерії і скарлатини. Розробив методику специфічної імунізації проти кишкових інфекцій, нейтральну суміш дифтерійного токсину з антитоксином для профілактики дифтерії та скарлатини, комбіновану скарлатинозну вакцину, протиправцеву сироватку.

– 105 років від дня народження **Катерини Данилівни Двужильної**

06(19)09.1913 – ????

Хірург, доктор медичних наук (1952), професор (1953), завідувачка кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Вінницького медичного інституту (1946-51), кафедри оперативної хірургії Одеського інституту удосконалення лікарів (1951). Напрямок наукових досліджень: розроблення методів діагностики, профілактика і лікування захворювань черевної порожнини, пухлин різної локалізації.

– 80 років від дня народження **Тамари Данилівни Задорожної**

06.09.1938

Патологоанатом, член-кореспондент Національної академії медичних наук України (2017), доктор медичних наук (1981), професор (1988), завідувачка лабораторії патоморфології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України» (з 1981). Займається розробкою, вдосконаленням і впровадженням перспективних та найсучасніших наукових напрямків перинатальної патології, патологічної анатомії дитячого віку, впроваджені в практику сучасні методи діагностики в системі мати-плацента-плід-новонароджений при акушерській, екстрагенітальній патології у матері.

– 80 років від дня народження **Віктора Григоровича Нікітіна**

06.09.1938

Ортопед-травматолог, кандидат медичних наук, заслужений лікар УРСР, головний лікар дільничної лікарні ст. Конотоп Південно-Західної залізниці (1972).

7 вересня

– 245 років від дня народження **Івана Дмитровича Книгіна (Булгакова)**

07.09.1773 – 1830

Доктор медицини (1802), перший анатом і перший не іноземний професор Харківського університету. Професор кафедри анатомії, фізіології, судової медицини і медицини поліції Харківського університету (1811). Родоначальник фізіологічної науки в Україні. Засновник експериментального методу у вітчизняній фізіології, сприяв відокремленню її в самостійну дисципліну.

8 вересня

– 160 років від дня народження Альфреда Генріховича Зоммера

08.09.1858 – 02. 11. 1939

Анатом, гістолог, доктор медицини (1882), професор (1909), перший керівник кафедри нормальної анатомії Катеринославських Вищих жіночих медичних курсів (пізніше – медичний факультет Дніпропетровського медичного інституту), професор кафедри нормальної анатомії Харківського університету (1910-17).

– 80 років від дня народження Антоніни Йосипівни Іванової-Согомонян

08.09.1938

Кандидат медичних наук (1966), доцент (1981), завідувачка кафедри гістології та ембріології Львівського медичного інституту (1988-89, 1994-95). Наукові дослідження присвячені питанням вивченню впливу дисбалансу гормонів щитоподібної залози на репродуктивну функцію й ембріональний розвиток потомства в експерименті.

10 вересня

– 175 років від дня народження Костянтина Григоровича Соколова

10.09.1843 – ????

Військовий лікар, доктор медицини (1881), начальник Київської військово-фельдшерської школи, одночасно – лікар та інспектор класів КВФШ. Зробив детальний аналіз захворюваності вихованців школи за 1890-1994 рр.

– 100 років від дня народження Ольги Матвіївни Авілової

10.09.1918 – 29.12.2009

Хірург, захистила докторську дисертацію «Резекція і пластика бронхів і медіастінальної трахеї» (1971), професор (1975), завідувачка кафедри торакальної хірургії та пульмонології Київського медичного інституту удосконалення лікарів (1975-88). Засновник наукової школи реконструктивної хірургії трахеї та бронхів.

11 вересня

– 155 років від дня народження Олександра Юхимовича Щербака

11.09.1863 – 23.04.1934

Фізіотерапевт, невропатолог, професор, організатор та керівник Інституту фізичних методів лікування (Севастополь, 1924). Один із засновників вітчизняної фізіотерапії, курортології і фізіопрфілактики, автор праць про біологічну дію фізичних чинників, створив теорію рефлекторно-вегетативного механізму дії фізичних факторів; розробив способи лікування прогресуючого переродження м'язів та зтяжних запалень суглобів.

– 80 років від дня народження Олександра Івановича Тихонова

11.09.1938

Доктор фармацевтичних наук, професор (1986), завідувач кафедри аптечної технології ліків (1985-2012), одночасно – проректор з наукової роботи (1991-2002), професор кафедри косметології та ароматології Національного фармацевтичного

університету. Створив науковий напрямок у галузі лікознавства, уперше організував наукову школу з розробки та впровадження у практичну медицину вітчизняних лікарських препаратів на основі стандартизованих біологічно активних субстанцій продуктів бджільництва. Член Спілки композиторів України, написав та опублікував багато авторських пісень.

12 вересня

– 100 років з дня народження Миколи Петровича Чорнобрового

12.09.1918 – 26.08.2007

Пульмонолог, хірург, доктор медичних наук (1974), професор, головний лікар й завідувач торакального відділення Хмельницької обласної лікарні (1964-79), декан і завідувач кафедри загальної хірургії факультету удосконалення лікарів Вінницького медичного інституту (м. Хмельницький) (1979-89). Напрями наукових досліджень: лікування хронічних гнійних запалень, хірургічне втручання при абсцесах легень, лікування кардіальних форм раку шлунку, виразки шлунку та дванадцятипалої кишки.

14 вересня

– 240 років від дня народження Семена Федоровича Гаєвського

14.09.1778 – 1862

Доктор медицини, професор терапії (1805), хірургії (1806), вчений секретар Медичної ради Міністерства поліції (1811-31), директор медичного департаменту Міністерства внутрішніх справ (1837-42). Праці присвячені лікуванню холери, нервової гарячки.

– 145 років від дня народження Михайла Івановича Райського

14.09.1873 – 22.10.1956

Доктор медицини (1907), професор, завідувач кафедри судової медицини Одеського медичного інституту (1949). Більшість робіт було присвячено пошукам ефективних методів отримання преципітуючих сироваток, необхідних для встановлення видової приналежності крові і тканин.

– 85 років від дня народження Олега Юрійовича Роменського

14.09.1933 – 25.07.1990

Анатом, доктор медичних наук (1971), професор (1972), завідувач кафедри нормальної анатомії Вінницького медичного інституту імені М. І. Пирогова (1977-90). Входив до складу Пироговської комісії по збереженню набальзамованого тіла М. І. Пирогова. Напрями наукових досліджень: анатомія кровоносних судин, стратегічні питання розвитку морфології.

15 вересня

– 120 років від дня народження Миколи Овсійовича Браунштейна

15.09.1898 – 15.09.1967

Офтальмолог, доктор медичних наук (1939), професор, завідувач кафедри офтальмології Харківського державного медичного інституту (1939-67). Йому належать праці з різних питань клінічної і теоретичної офтальмології; широку популярність йому принесли монографія "Патогенез и хирургическое лечение

отслойки сетчатки" і підручник з очних хвороб, виданий українською та російською мовами.

– 80 років від дня народження Євгена Артемовича Нестеренка

15.09.1938

Організатор охорони здоров'я, заслужений лікар України (1995), завідувач облздороввідділу м. Суми (1980-92), головний лікар обласного диспансеру радіаційного захисту населення (1992-95), головний лікар Сумського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (1999-2012).

17 вересня

– 110 років від дня народження Дмитра Федоровича Чеботарьова

17.09.1908 – 11.07.2005

Вчений у галузі терапії та геронтології, академік Національної академії наук України (1992), Національної академії медичних наук України (1992), доктор медичних наук (1953), професор (1954), завідувач кафедри терапії № 1 (1955-61), геронтології та геріатрії (1970-72) Київського інституту удосконалення лікарів, директор Інституту геронтології АМН СРСР (1961-87). Наукові розробки, присвячені актуальним питанням патології внутрішніх органів під час вагітності, вікової фізіології, геріатричної кардіології та фармакології. З його ім'ям пов'язаний розвиток геронтологічних досліджень в Україні, створення геріатрії як нового розділу медичної науки і нової медичної спеціальності.

– 95 років від дня народження Ігоря Михайловича Іванова

17.09.1923 – 19.03.2008

Офтальмолог, кандидат медичних наук (1981), лікар лікарні Комсомольського р-ну м. Херсона. Автор 10 раціоналізаторських пропозицій, отримав нагрудний знак "Винахідник СРСР" за прилад "Дислоциметр".

18 вересня

– 100 років від дня народження Тетяни Володимирівни Шлопак

18.09.1918 – 01.05.1985

Офтальмолог, доктор медичних наук (1965), професор (1966), завідувачка кафедри очних хвороб Івано-Франківського медичного інституту (1955-66), Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця (1966-83). Наукові праці присвячені глаукомі, міопії, біохімії ока, очному травматизму, мікроелементам в офтальмології.

– 80 років від дня народження Василя Яковича Карпенка

18.09.1938

Травматолог, завідувач травматологічного відділення Лубенської ЦМЛ (1968-2002), провідний спеціаліст–травматолог Лубенського району.

– 80 років від дня народження Георгія Івановича Когута

18.09.1938 – 18.12.1996

Гематолог, доктор медичних наук (1990), заступник директора з наукової роботи Київського НДІ гематології і переливання крові (1993). Напрями наукових

досліджень: дослідження механізмів кріоушкоджень та кріозахисту клітин і механізм розробки методів їх консервації.

– **80 років** від дня народження **Валентина Францевича Мислицького**

18.09.1938

Фізіолог, доктор біологічних наук (1989), професор (1997), завідувач кафедри патологічної фізіології (1989-97), професор кафедри фізіології Буковинського державного медичного університету.

19 вересня

– **120 років** від дня народження **Егона Олександровича Сакфельда**

19.09.1898 – 1968

Хірург, доктор медичних наук (1940), професор (1954), доцент кафедри загальної хірургії санітарно-гігієнічного і педіатричного факультетів Львівського медичного інституту (1953-54), завідувач кафедри факультетської хірургії Івано-Франківського медичного інституту (1954-68). Наукові праці присвячені питанням цивільних та військових травм, а також переливанню крові та хірургії підшлункової залози.

20 вересня

– **150 років** від дня народження **Юлія Йосиповича Манасевича**

20.09.1868 – 22.07.1958

Перший заслужений лікар УРСР на Хмельниччині. Працював у м. Кам'янці-Подільському терапевтом у губернській лікарні (1896), шкільним лікарем (1899-1914), головним лікарем і консультантом дитячої поліклініки (1924-58).

– **120 років** від дня народження **Григорія Марковича Гуревича**

20.09.1898 – 07.04.1969

Хірург, професор, полковник медичної служби, завідувач кафедри загальної хірургії Вінницького медичного інституту (1934-40).

21 вересня

– **75 років** від дня народження **Вадима Федоровича Сагача**

21.09.1943

Фізіолог, патофізіолог, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України (1995), завідувач відділу фізіології кровообігу Інституту фізіології імені О. О. Богомольця НАНУ (з 1986). Наукова діяльність присвячена вивченню фізіології та патофізіології серцево-судинної системи.

22 вересня

– **110 років** від дня народження **Дмитра Олексійовича Битченка**

22.09.1908 – 23.06.1983

Оториноларинголог, доктор медичних наук (1960), професор (1962), завідувач кафедри ЛОР-хвороб Чернівецького медичного інституту (1951-60). Науковим

спрямуванням було вивчення етіології, патогенезу і лікування склероми та хвороби Меньєра.

– 80 років від дня народження Олега Івановича Рибачука

22.09.1938

Ортопед-травматолог, доктор медичних наук (1978), професор (1991), заступник директора Українського науково-дослідного інституту травматології та ортопедії. Напрямок наукової діяльності: трансплантація кісткових тканин при значних діафізарних дефектах і несправжніх суглобах; остеосинтез при травмах та ортопедичних захворюваннях; подовження верхніх та нижніх кінцівок при вродженій та набутій патології; дослідження методу тотального ендопротезування суглобів та створення тотального ендопротезу кульшового суглоба.

23 вересня

– 105 років від дня народження Емеріха Емеріховича Данка

23.09.1913 – 12.10.1999

Дерматовенеролог, директор Ужгородської державної фельдшерсько-акушерської школи (1945-48), завідувач дерматовенерологічного відділення Ужгородської обласної лікарні (1948-86). Організатор Рахівської РЛ (1945). Був головою Закарпатського товариства дерматовенерологів. Вивчав та описав симптоматику активних форм сифілісу, премікотичні прояви грибовидного мікозу, розробляв методики лікування дерматомикозу волосяної частини голови, бульозного епідермолізу, корости.

24 вересня

– 120 років від дня народження Сергія Степановича Дяченка

24.09.1898 – 21.01.1992

Мікробіолог, доктор медичних наук (1941), професор (1945), завідувач кафедри мікробіології Київського медичного інституту (1943-73). Один із засновників Київської школи мікробіологів і вірусологів. Роботи присвячені різним питанням теоретичної та прикладної мікробіології, вірусології, імунології та епідеміології, історії вітчизняної мікробіології.

– 80 років від дня народження Ганни Юхимівни Кравчук

24.09.1938

Акушер-гінеколог, заслужений лікар України (1988), завідувачка акушерсько-гінекологічного відділення та провідний спеціаліст акушер-гінеколог Лубенського району (1976-2004).

26 вересня

– 105 років від дня народження Дмитра Миколайовича Стражеска

26.09.1913 – 10.02.1978

Доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри хімії Київського медичного інституту (1953-71). Видатний фахівець у галузі іонного обміну, сорбційних і каталітичних процесів на активних вугіллях, силікагелях; керував розробкою

ефективних адсорбційних та іонообмінних способів виділення й очищення ряду антибіотиків.

– 90 років від дня народження Костянтина Езровича Рудяка

26.09.1928

Керівник відділу наукової медичної інформації Інституту нейрохірургії (1956). Провідний спеціаліст в галузі медичної інформації та бібліографії, автор фундаментальних інформаційно-бібліографічних посібників з важливих питань нейрохірургії та неврології.

29 вересня

– 110 років від дня народження Здіслава Бєлінські

29.09.1908 – 08.02.1945

Фізіолог, доцент (1940-44), завідувач кафедри фізіології Львівського медичного інституту (1944-45). Наукові дослідження присвячені питанням фізіологічних механізмів дії анестетиків, зокрема, перкаїну та полкаїну; фізіології крові та кровообігу.

100 років від дня народження Андрія Семеновича Кочубайла

29.09.1918 – 17.04.2002

Патологоанатом, кандидат медичних наук (1960), доцент (1961) кафедри патологічної анатомії Ужгородського університету. Організовував та удосконалював патологоанатомічну службу Закарпаття. Основним напрямком його науково-дослідної діяльності була патоморфологія терапії ліками – зміни в органах при тривалій кортикостероїдній терапії, інфекційна патологія.

– 75 років від дня народження Ігоря Порфирійовича Шлапака

29.09.1943 – 20.09.2015

Анестезіолог, доктор медичних наук (1995), професор, заслужений діяч науки і техніки України (2003), академік Академії наук вищої освіти (2010), завідувач кафедри анестезіології та інтенсивної терапії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (1996-2005). Наукові інтереси стосувалися проблем інтенсивної терапії черепно-мозкової та поєднаної травм, гострих отруень та інсультів, сепсису, шоку, цукрового діабету, гострого панкреатиту, лікування больових синдромів, застосування регіонарної анестезії.

Жовтень

1 жовтня

– 95 років від дня народження Єлизавети Олексіївни Грузіної

01.10.1923

Терапевт, доктор медичних наук (1969), професор (1970), завідувачка кафедри факультетської та госпітальної терапії педіатричного та стоматологічного факультетів (з 1969), факультетської терапії лікувального факультету (з 1976), терапії № 3 (з 1982), професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб (1992-2001) Одеського медичного інституту.

2 жовтня

– 95 років від дня народження Тамари Яківни Усикової

02.10.1923 – 12.01.2013

Травматолог-ортопед, доктор медичних наук (1972), професор (1974). Наукові дослідження присвячені питанням ранньої діагностики, лікування та профілактики вроджених і придбаних захворювань органів опори та руху дітей. 40 років очолювала клініку дитячої травматології і ортопедії Донецького НДІ травматології і ортопедії.

– 80 років від дня народження Олександра Федоровича Возіанова

02.10.1938

Уролог, академік Національної академії медичних наук України (1993), академік Національної академії наук України (1991), Президент Національної академії медичних наук України (1993-2011), директор Інституту урології НАМН України (з 1987), завідувач кафедри урології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (з 1979). Ним вперше в країні широко впроваджено радикальну операцію з приводу раку передміхурової залози. Запропонована та вдосконалена нова класифікація передпухлинних станів і раку передміхурової залози і сечового міхура та алгоритм діагностики аденоми, передраку і раку передміхурової залози з впровадженням імуногістохімічного моніторингу.

3 жовтня

– 245 років від дня народження Франца Бабеля де Фронсберга

03.10(за іншими даними 08.10).1773 – 13.04.1841

Професор, керівник кафедри патології і терапії (1808-41), ректор (1814-15, 1839-40) Львівського університету. Засновник музею Львівського загального шпиталю. Мав широку приватну практику і славу одного з найкращих лікарів Галичини свого часу.

– 155 років від дня народження Владислава Неміловича

03.10.1863 – 1904

Фармаколог, професор фармакогнозії (1892), декан медичного факультету (1902-03) Львівського університету; організатор та керівник інституту фармакогнозії Львівського університету (1891-96). Займався мікроскопічними та хімічними дослідженнями лікарських рослин та продуктів харчування. Синтезував нову хімічну сполуку з курареподібною активністю – коприн.

4 жовтня

– 80 років від дня народження Юрія Петровича Костиленка

04.10.1938

Анатом, морфолог, доктор медичних наук (1984), професор, завідувач кафедри анатомії людини Української медичної стоматологічної академії (1994-2004). Автор наукових праць з проблем стереоморфології, досліджував структуру серця людини, причини виникнення та патогенезу карієсу.

5 жовтня

– 95 років від дня народження Тамари Порфиріївни Сиваченко

05.10.1923 – 03.02.2015

Радіолог, доктор медичних наук (1967), професор (1968), завідувачка кафедри медичної радіології Київського інституту удосконалення лікарів (зараз НМАПО імені П. Л. Шупика) (1966-93). За її безпосередньою участю було створено радіологічні лабораторії, відділення в лікарнях та науково-дослідних інститутах.

– 80 років від дня народження Юрія (Юлія) Вікторовича Балтайтиса

05.10.1938

Хірург, доктор медичних наук (1985), професор (1986), завідувач кафедри факультетської хірургії (з 1989), декан 2 лікувального факультету (1988-90) Луганського медичного інституту.

– 80 років від дня народження Віталія Івановича Денисюка

05.10.1938

Кардіолог, доктор медичних наук (1986), професор (1989), завідувач кафедри шпитальної терапії № 2 (1991), внутрішньої медицини № 3 (2008) Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова. Досліджує роль мембранних і вегетативних метаболічних процесів при резистентних аритміях серця.

7 жовтня

– 130 років від дня народження Сергія Михайловича Мінервіна

07.10.1888 – 1971

Мікробіолог, доктор медичних наук (1937), професор (1947), завідувач кафедри мікробіології Дніпропетровського медичного інституту (1932-41), Одеського медичного інституту (1947-70). Розробив нову методику діагностики і кількісного визначення токсину ботулізму в культурах цього мікроба у крові людей і тварин хворих на ботулізм та в харчових об'єктах.

9 жовтня

– 110 років від дня народження Пилипа Миколайовича Серкова

09.10.1908 – 01.08.2011

Нейрофізіолог, доктор біологічних наук (1947), професор (1947), академік Національної академії наук України (1978), завідувач кафедри нормальної фізіології Вінницького медичного інституту (1944-53), Одеського медичного інституту (1953-

66). З 1966 р. – завідувач відділу електрофізіології нервової системи Інституту фізіології імені О. О. Богомольця АН УРСР, реорганізованого пізніше у відділ фізіології головного мозку. Свої наукові праці присвятив загальній фізіології нервової системи, нейрофізіології, зокрема, вивченню механізмів виникнення електричної активності в скелетних м'язах та головного мозку, виявленню й аналізу нейронних і синаптичних механізмів гальмування в структурах кори головного мозку та таламуса, встановленню принципів передачі інформації в нервовій системі; історії фізіологічної науки.

– **90 років** від дня народження **Олександра Мирославовича Созанського**

09.10.1928 – 14.05.2001

Акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1989), професор (1990), завідувач кафедр акушерства та гінекології медичного факультету (1971-1977), акушерства та гінекології ФПДО (1977-2000) Львівського державного медичного університету імені Данила Галицького. Напрями наукових досліджень: питання фізіології та патології виношування вагітності, післяпологових кровотеч, особливостей післяпологового періоду; діагностика й лікування гіперпролактинемії, ендометріозу, синдрому Мейгса; опрацювання української медичної термінології.

10 жовтня

– **105 років** від дня народження **Сергія Степановича Трача**

10.10.1913 – ????

Невролог, завідувач кафедри неврології Львівського медичного інституту (1951-55). Напрямки наукових досліджень: вивчення патогістології нервової системи, зокрема, особливостей дегенерації і регенерації нервів в умовах голодування; діагностика, клініка й лікування судинних захворювань головного мозку.

– **95 років** від дня народження **Олександра Йосиповича Грицюка**

10.10.1923 – 15.03.1990

Терапевт, доктор медичних наук (1966), професор (1968), завідувач кафедри госпітальної терапії № 1 Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця (1973-90), директор Київського НДІ клінічної медицини імені М. Д. Стражеска (1970-74). Наукові праці присвячені питанням кардіології, ревматології, проблемам згортання крові, фібринолізу та тромбоутворенню, організації терапевтичної служби. Першим описав перехід дрібноосередкового інфаркту міокарда у великоосередковий (1973).

12 жовтня

– **170 років** від дня народження **Михайла Андрійовича Тихомирова**

12.10.1848 – 16.05.1902

Анатом, доктор медицини (1880), професор, завідувач кафедри нормальної анатомії (1890-1902), декан медичного факультету (1898-1902) Київського університету. Створив вчення про головні напрямки філогенезу, системи кровообігу, принципи та типи її змін. Дав анатомічний опис артерій головного мозку людини.

– 95 років від дня народження Ігоря Федоровича Бодні

12.10.1923

Рентгенолог, кандидат медичних наук (1960), завідувач кафедри рентгенології і радіології (1967-78, 1981-82) Харківського державного медичного інституту. Науковий напрям: радіонуклідна діагностика функцій внутрішніх органів при вібраційній хворобі, сконструював трифазний рентгенокімограф легенів, м'який тубус для прицільних знімків шлунково-кишкового тракту.

– 75 років від дня народження Юрія Івановича Головченка

12.10.1943

Невропатолог, доктор медичних наук (1979), професор (1980), завідувач кафедри неврології №1 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (з 1980). Наукові дослідження у галузі неврології, зокрема з проблем лікування захворювань периферичної нервної системи та судинних захворювань головного мозку.

15 жовтня

– 90 років від дня народження Олександри Іванівни Зеленської

15.10.1928

Інфекціоніст, заслужений лікар України (1998), завідувач інфекційного відділення (1978), лікар-інфекціоніст Шосткинської дитячої лікарні (2000).

– 90 років від дня народження Віктора Михайловича Сидельникова

15.10.1928 – 31.05.1997

Педіатр, член-кореспондент Національної академії медичних наук України (1993), член-кореспондент Національної академії наук України (1992), доктор медичних наук (1969), професор (1970), завідувач кафедри педіатрії №2 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця МОЗ України (1970-97). Запропонував нові діагностичні методи для ранньої та диференціальної діагностики різновидів уроджених пороків серця; уперше в країні описав новий різновид дефекту міжшлуночкової перегородки в дітей та запропонував критерії його діагностики.

– 80 років від дня народження Валентина Романовича Деменкова

15.10.1938

Оториноларинголог, доктор медичних наук (1987), професор кафедри ЛОР-хвороб Луганського державного медичного університету (1987-2005). Вивчає проблеми лікування осіб з хронічними отитами, сторонніми тілами в ЛОР-органах, травмами, вогнепальними пораненнями ЛОР-органів.

– 80 років від дня народження Геннадія Дмитровича Жабєдова

15.10.1938

Офтальмолог, член-кореспондент Національної академії медичних наук України (1997), доктор медичних наук (1984), професор (1986), завідувач кафедри офтальмології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1985-2014). Розробив нові діагностичні методи дослідження гостроти зору, поля зору, просторової та контрастної чутливості зорового нерву, сітківки, та пристрої для їх

реалізації, метаболічну теорію розвитку глаукоми, запропонував нові методи лікування захворювань сітківки і зорового нерву, нові методики пластичних та естетичних оперативних втручань на допоміжному апараті ока.

16 жовтня

– 125 років від дня народження Андрія Івановича Ємченка

16 (28).10.1893 – 18.02.1964

Фізіолог, член-кореспондент Академії наук УРСР (1957), доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізіології людини і тварин Київського університету (1933-64). Наукові праці присвячені вивченню фізіології травлення та серцевої діяльності, а також вищої нервової діяльності людини і тварин.

– 100 років від дня народження Анни Костянтинівни Щербакової

16.10.1918 – 9.01.1975

Дерматовенеролог, професор, завідувач відділу сифіліозології Львівського НДІ дерматології і венерології (1954-58), завідувач кафедри дерматовенерології Львівського медичного інституту (1971-75).

– 90 років від дня народження Олени Герасимівни Процек

16.10.1928 – 02.02.2013

Організатор охорони здоров'я, доктор медичних наук (1977), професор (1978). Зробила вагомий внесок у галузі соціальної медицини та організації охорони здоров'я з питань вивчення стану здоров'я сільського та міського населення.

– 80 років від дня народження Івана Олександровича Ковальчука

16.10.1938 – 25.07.2003

Хірург, доктор медичних наук (1987), професор (1989), завідувач кафедри госпітальної хірургії Ужгородського університету (1987-98). Досліджував андрологічні аспекти хірургічного лікування виразкової хвороби, захворювань сечостатевої системи.

17 жовтня

– 110 років від дня народження Таїсії Арсеніївни Лобової

17.10.1908 – 03.10.1979

Мікробіолог, доктор медичних наук (1956), професор (1957), завідувачка кафедри мікробіології Вінницького медичного інституту імені М. І. Пирогова (1955-77). Заснувала Вінницьку мікробіологічну наукову школу. Напрямок наукових досліджень: дослідження збудника склероми, лікування цього захворювання; вивчення етіології і патогенезу хронічного ентероколіту; вивчення етіології; діагностика і лікування неспецифічних виразкових колітів, алергічних захворювань.

– 90 років від дня народження Людмили Володимирівни Григор'євої

17.10.1928 – 2010

Мікробіолог, доктор медичних наук (1969), професор (1979), завідувачка лабораторії Науково-дослідного інституту загальної та комунальної гігієни (1964– 93). Працювала

над вивченням закономірностей дії радіонуклідів довкілля на мікробіоценози, створивши засади для нової гілки мікробіології – радіаційної мікробіології.

– **75 років** від дня народження **Федора Олексійовича Тодоріка**

17.10.1943

Заслужений лікар України, головний лікар Бобровицької центральної районної лікарні Чернігівської області (з 1992).

19 жовтня

– **100 років** від дня народження **Сергія Михайловича Слинчака**

19.10.1918

Онколог, доктор медичних наук (1967), професор (1969), організатор і керівник кафедри онкології Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця (1974-89). Наукові праці присвячені питанням ранньої діагностики, лікування та реабілітації хворих із недоброякісними пухлинами.

– **90 років** від дня народження **Іраклія Володимировича Мухіна**

19.10.1928

Хірург, доктор медичних наук (1970), професор (1972), завідувач кафедри загальної хірургії педіатричного та санітарно-гігієнічного факультету Донецького медичного інституту імені М. Горького (1981-86). Основний напрямок наукової та практичної діяльності: розробка, засвоєння та впровадження методів дослідження та оперативного лікування хірургічної патології заочеревинного простору.

– **90 років** від дня народження **Сергія Андрійовича Черевка**

19.10.1928

Педіатр, кандидат медичних наук (1968), доцент (1970), завідувач кафедри дитячих хвороб Чернівецького медичного інституту (1981-83). Наукові праці присвячені дослідженню функціонального стану серця і судин при ангіохолециститах у дітей; харчуванню здорових та хворих дітей.

21 жовтня

– **105 років** від дня народження **Дмитра Павловича Луцика**

21.10.1913 – 25.04.2004

Терапевт, доктор медичних наук (1965), професор (1969), завідувач кафедр факультетської (1968-69) і госпітальної терапії (1969-71), курсу гематології (1971-72) Івано-Франківського медичного інституту. Наукові дослідження присвячені гемобластозам.

– **80 років** від дня народження **Наталії Георгіївни Олійник**

21.10.1938

Акушер-гінеколог, завідувачка акушерським відділенням (1970-85), гінекологічним відділенням (1985-2001) пологового будинку Суворовського району, м. Херсон.

22 жовтня

– 115 років від дня народження Олександра Федоровича Макарченка

22.10.1903 – 05.07.1979

Фізіолог, академік Академії наук УРСР (1961), доктор медичних наук (1954), організатор і перший директор Львівського медичного інституту (1939-41), директор Інституту фізіології АН УРСР (1956-66). Напрями наукових досліджень: нормальна і патологічна фізіологія нервової системи; вивчення впливу кори великих півкуль головного мозку на хімічний склад крові та азотистий обмін в організмі; вплив інтоксикації марганцем на функції нервової системи; дослідження корково-підкоркових взаємозв'язків, ролі гіпоталамуса і ретикулярної формації в реалізації вегетативних і обмінних функцій організму, зокрема, при інфекціях та інтоксикаціях; вплив гама-випромінювання на функції нервової системи; філософія і методологія науки.

– 75 років від дня народження Людмили Іванівни Брезме

22.10.1943 – 26.10.2012

Перша лікар-цитолог у Чернігівській області, лікар-цитолог Чернігівського обласного патологоанатомічного бюро (1971-2012).

23 жовтня

– 170 років від дня народження Якова Никифоровича Якимовича

23.10.1848 – 1908

Гістолог, доктор медицини (1880), професор, завідувач кафедри гістології та ембріології (1891-1904) медичного факультету Київського університету.

– 80 років від дня народження Євгена Вікторовича Ковальова

23.10.1938

Стоматолог, доктор медичних наук, професор (1991), завідувач кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Української медичної стоматологічної академії (з 1989). Запропонував нову методику вивчення структури тканин пародонта, описав перебудову судин його мікроструктурного русла в нормі у віковому аспекті та при хронічному генералізованому пародонтиті.

24 жовтня

– 120 років від дня народження Пилипа Івановича Близнюкова

24.10.1898 – 25.03.1969

Рентгенолог, заслужений лікар УРСР (1968), завідувач рентгенологічного відділення Сумської обласної лікарні (1950-69). Організатор курсів первинної спеціалізації лікарів-рентгенологів.

25 жовтня

– 150 років від дня народження Лазаря Борисовича Бухштаба

25.10(06. 11).1868 – 04. 08.1934

Терапевт, доктор медичних наук (1925), завідувач Пастерівської станції у Києві, завідувач кафедри факультетської терапії Одеського медичного інституту (1922-34). Автор біологічних реакції для розпізнавання ревматизму.

26 жовтня

– 185 років від дня народження Івана Карловича Вагнера

26.10(07.11).1833 – січень,1892

Анатом, гістолог, фізіолог, доктор медицини (1858), професор, завідувач кафедри анатомії Харківського університету (1865-88). У своїх працях вперше встановив наявність нервових клітин у зоровому бугрі головного мозку і описав латеральне колінчасте тіло як частину зорового бугра.

27 жовтня

– 95 років від дня народження Зіновія Йосиповича Красовицького

27.10.1923– 22.08.2008

Інфекціоніст, доктор медичних наук (1980), професор, організатор та головний лікар обласної інфекційної лікарні (з 1992), одночасно завідувач кафедри інфекційних хвороб Сумського державного університету (з 1996). Під його керівництвом на базі обласної інфекційної лікарні створено Центр з інфектології та медико-біологічних проблем в екології («Екобінф»), впроваджено виробництво ряду нових препаратів, що широко використовуються в медицині та ветеринарії.

28 жовтня

– 95 років від дня народження Віктора Степановича Карпенка

28.10.1923 – 21.09.2003

Уролог, доктор медичних наук (1968), директор Київського НДІ урології та нефрології (1969-87). 16 травня 1972 вперше в Україні успішно провів пересадку нирки від живого донора, в подальшому – 75 трансплантацій нирок. Розроблений ним розріз Овнатаняна-Карпенка широко використовується урологами при операціях на тазовому відділі сечоводу, сечовому міхурі та передміхуровій залозі. Зі своїми співробітниками описав нову хворобу – склероз передміхурової залози, вивчив її клініку, розробив діагностику та запропонував ефективне хірургічне лікування.

– 95 років від дня народження Степана Григоровича Федорука

28.10.1923

Терапевт, кандидат медичних наук (1965), доцент (1967), завідувач кафедри госпитальної терапії Чернівецького медичного інституту (1981-82). Науковий напрямок досліджень: вивчення особливостей перебігу і лікування органів травлення.

29 жовтня

– 100 років від дня народження Любомири Антонівни Луцик

29.10.1918 – 28.12.2000

Стоматолог, доктор медичних наук (1972), професор (1978), організатор та завідувач кафедри терапевтичної стоматології дитячого віку Львівського медичного інституту (1976-80). Напрямок наукових досліджень: клініка, діагностика та лікування різних форм актиномікозу; вивчення впливу мікроелементів на патогенез, перебіг та лікування карієсу зубів.

– 80 років від дня народження Анатолія Григоровича Ярешка

29.10.1938

Доктор медичних наук (1990), професор (1993), завідувач кафедри фтизіатрії (1986-2008), з 2008 професор кафедри Української медичної стоматологічної академії. Широко використовує методи інформаційно-хвильової та рефлексотерапії в лікуванні туберкульоза.

30 жовтня

– 110 років від дня народження Зигмунта Альберта

30.10.1908 – 07.10.2001

Доцент (1940), професор (1946), завідувач кафедри патологічної анатомії Львівського університету (1944-45). Напрямок наукових досліджень: діагностика статі гермафродитів; патоморфологія злоякісних пухлин гіпофіза, множинних туберкулом мозку.

Листопад

1 листопада

– **120 років** від дня народження **Романа Івановича Шарлая**

01.(13)10.1898 – 30.01.1960

Терапевт, доктор медичних наук (1948), директор (1945-49), завідувач кафедри госпітальної терапії (1953-60) Харківського державного медичного інституту. Розробив класифікацію типів нервової діяльності, запропонував ряд комбінацій різних терапевтичних способів як медикаментозних, так і не медикаментозних.

2 листопада

– **135 років** від дня народження **Бориса Матюшенка**

02.11.1883 – 25.03.1944

Гігієніст, український громадський діяч, доктор медицини (1912), професор, у 1917 р. як голова Медико-санітарної управи організував при Генеральному секретаріаті медико-санітарну службу в Україні. За Гетьманату і Директорії – Міністр народного здоров'я, директор медичного департаменту, голова закордонного бюро Українського Червоного Хреста. В еміграції у Празі – професор кафедри гігієни Українського вільного університету, Української господарської академії, організатор Спілки українських лікарів у Чехословаччині.

– **90 років** від дня народження **Ганни Іванівни Сукачової**

03.11.1928

Педіатр, доктор медичних наук (1982), професор (1985) кафедри факультетської педіатрії Харківського державного медичного інституту. Слід відзначити значний внесок, зроблений нею з наукової розробки неревматичної патології серця у дітей. Вперше в країні була виявлена різноманітна етіологія, встановлені клінічні варіанти перебігу та витоки уражень серця. Впровадженою нею класифікацією неревматичних міокардитів у дітей користуються вчені та практичні лікарі до цього часу.

3 листопада

– **75 років** від дня народження **Світлани Миколаївни Федченко**

03.11.1943

Морфолог, доктор біологічних наук (1981), професор (1984), завідувачка кафедри медичної біології, паразитології і генетики Луганського державного медичного університету (з 1982).

4 листопада

– **120 років** від дня народження **Григорія Олександровича Грудіна**

04.11.1898 – 19.12.1984

Хірург, організатор охорони здоров'я, заслужений лікар УРСР (1946), один з організаторів хірургічної служби Сумської області, завідувач дільничними лікарнями в селах Вири, Боромля на Сумщині (1927), Сумським міськздороввідділом (1938-39), хірургічними відділеннями центральної міської, обласної лікарень, головний хірург облздороввідділу в Сумах (з 1947).

– 80 років від дня народження Михайла Прокоповича Буриха

04.11.1938 – 29.08.2006

Вчений-топографоанатом, доктор медичних наук (1990), професор, завідувач кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Харківського медичного університету (з 1990). Ним вперше описані сегментарні нервові сплетіння в пазусі нирки людини, створено новий науковий напрямок – анатомія тіла людини в системі топографічних координат УЗД, КТ і ЯМР томографії.

5 листопада

– 155 років від дня народження Петра Пилиповича Кудрявцева

05.11.1863 – 17.10.1935

Вчений-гігієніст, видатний діяч суспільної медицини, професор, земський санітарний лікар Херсонської губернії, Херсонського повіту (1894-98). Автор наукових та науково-практичних праць з проблем суспільної медицини, епідеміології, гігієни. Ініціатор санітарно-гігієнічних заходів.

– 120 років від дня народження Олександра Христофоровича Бабадагли

23.11.(05.12).1898 – 30.04.1975

Акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1966), професор (1968), завідувач кафедр акушерства та гінекології педіатричного і санітарно-гігієнічного факультетів Львівського медичного інституту (1955-68). Напрями наукових досліджень: знеболювання пологів, діагностика вагітності та визначення її термінів.

– 90 років від дня народження Федора Федоровича Теличка

05.11.1928 – 14.11.2003

Рентгенолог, доктор медичних наук (1974), професор Ужгородського національного університету. Розробив та впровадив у практику охорони здоров'я 56 раціоналізаторських пропозицій та винаходів. Започаткував новий напрям у медичній радіології: мікрорентгенографію тонких біологічних середовищ, визначення атомно-молекулярної густини мікрооб'ємів патологічно зміненої тканини, спосіб управління оптичною густиною мікроструктур злоякісних пухлин та інших патологічних процесів з метою покращення ефективності променевої діагностики та променевої терапії.

– 90 років від дня народження Михайла Борисовича Тітова

05.11.1928

Інфекціоніст, доктор медичних наук (1970), професор (1971), завідувач кафедри інфекційних хвороб (1969-97), декан педіатричного факультету Львівського медичного університету (1963-65, 1973-81). Напрями наукових досліджень: опрацювання та впровадження в практику діагностичних і лікувальних засобів при дизентерії, вірусних гепатитах, малярії, менінгітах.

– 75 років від дня народження Людмили Олександрівни Стеченко

Цитолог, ембріолог, доктор біологічних наук (1990), професор кафедри гістології, цитології та ембріології, головний науковий співробітник відділу ультраструктурного аналізу та морфо-терапії НДЛЦ, голова лабораторії електронної мікроскопії

Національного медичного університета імені О. О. Богомольця. Велику увагу приділяє вивченню дії на організми радіаційного випромінювання.

7 листопада

– 100 років від дня народження Олексія Арнольдовича Крістера

07.11.1918 – 07.05.1956

Нейроонколог, кандидат медичних наук (1949), завідувач жіночого нейроонкологічного відділення Київського НДІ нейрохірургії (1951-56). Напрями діяльності нейроонкологія, нейротравма.

8 листопада

– 155 років від дня народження Івана Ілліча Ареф'єва

08.11.1863 – [1928?]

Земський лікар Дніпровського повіту Таврійської губернії (1894-1913), завідувач терапевтичного відділення, перший старший (головний) лікар лікарні імені А. і О. Тропіних, м. Херсон (1914-19). Викладав основи медичної допомоги на водах в Олешківській морехідній школі (1906-13).

– 100 років від дня народження Дмитра Павловича Чухрієнка

08.11.1918 – 1999

Хірург, доктор медичних наук (1955), професор (1956), заступник міністра охорони здоров'я УРСР (1950), ректор (1953-59), завідувач кафедри госпітальної хірургії № 2 (1956-88) Дніпропетровського медичного інституту.

– 95 років від дня народження Михайла Олександровича Пенькова

08.11.1923 – 13.09.2001

Офтальмолог, доктор медичних наук (1965), професор, завідувач кафедри офтальмології Харківського державного медичного інституту (1968-88). Розробив мікрохірургічні інструменти і прилади, модифікації операцій при глаукомі, катаракті, косоокості, прозі; запропонував декілька моделей штучного кришталика.

– 80 років від дня народження Івана Кіндратовича Латогуза

08.11.1938

Терапевт, доктор медичних наук (1985), професор (1990), завідувач кафедри внутрішніх хвороб, лікувальної фізкультури та спортивної медицини Харківського державного медичного університету. Науковий напрям: визначення та оцінка тонких нейрогуморальних механізмів при тяжких, злоякісних порушеннях ритму у хворих з серцево-судинними захворюваннями, розроблена диференційована програма їх лікування з використанням медикаментозних, немедикаментозних та комбінованих методів.

9 листопада

– 80 років від дня народження Ольги Ларіонівни (Ларіонівни) Ласиці

09.11.1938 – 27.09.2006

Педіатр, алерголог, доктор медичних наук (1983), професор (1988), завідувачка кафедри педіатрії № 1 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (1987-2006). Науковий напрям - дитяча алергологія і пульмонологія.

10 листопада

– 120 років від дня народження Івана Івановича Потоцького

10.11.1898 – 21.07.1978

Дерматовенеролог, доктор медичних наук (1940), професор, завідувач кафедри шкірних і венеричних хвороб Київського медичного інституту (1960-74). Вивчав етіологію і патогенез ураження шкіри при захворюваннях кровотворних органів, псоріазі, червоному вовчаку, екземі, розробляв нові методи лікування сифілісу та шкірних хвороб.

– 90 років від дня народження Андрія Семеновича Єфімова

10.11.1928

Ендокринолог, академік Національної академії наук України (1992) та Національної академії медичних наук України (1993), доктор медичних наук (1964), професор (1970), завідувач кафедри ендокринології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (1992-2003). Основні напрями наукової діяльності присвячені вивченню механізмів розвитку діабетичних ангіопатій та нейропатій. Під його керівництвом створено і впроваджено в практику вітчизняні експрес-аналізatori глюкози з індикаторними смужками, трансплантацію культури бета-клітин і кріоконсервованої ембріональної тканини печінки.

– 90 років від дня народження Олександра Петровича Харченка

10.11.1928 – 04.09.1998

Кандидат медичних наук, завідувач лабораторії клінічної електрофізіології Інституту нейрохірургії імені академіка А. П. Ромоданова АМН України. Діяльність: нейроонкологія, епілепсія, черепно-мозкова травма.

– 80 років від дня народження Володимира Розумниковича Пепеніна

10.11.1938

Хірург, уролог, доктор медичних наук (1985), професор. Організував і очолив кафедру урології з курсом онкології Луганського медичного інституту (1990).

11 листопада

– 120 років від дня народження Нестора Івановича Бута

11.11.1898 – 30.08.1978

Анатом, доктор медичних наук, професор (1961), один із засновників, організаторів та завідувач кафедри анатомії людини (1948-69) медичного факультету Ужгородського університету. Створив анатомічний музей університету.

– 95 років від дня народження Ісаака Михайловича Трахтенберга

11.11.1923

Гігієніст, еколог, член-кореспондент Національної академії наук України (1992), академік Національної академії медичних наук України (1997), доктор медичних наук (1964), професор (1967), завідувач лабораторії промислової токсикології та гігієни праці при використанні хімічних речовин Інституту медицини праці АМН України. Відомий як автор принципово нового положення про взаємозв'язок загального та специфічного у реакції організму на екзогенну дію хімічних факторів, розробник наукових проблем «норми», адаптації, передпатології хімічної етіології, вікової токсикології.

12 листопада

– 95 років від дня народження Миколи Петровича Марченка

12.11.1923 – 18.03.1990

Доктор медичних наук (1967), професор (1977), завідувач кафедри судової медицини (1961-88) та професор кафедри (1988-90) Харківського державного медичного інституту. Науковий напрям: встановлення давності смерті та розробка нових методів дослідження речових доказів.

14 листопада

– 90 років від дня народження Віктора Миколайовича Мелехіна

14.11.1928 – 1996

Терапевт, заслужений лікар УРСР (1974), головний лікар Шалигинської лікарні Глухівського району (з 1954), головний лікар (з 1960), дільничний терапевт Глухівської ЦРЛ (з 1977).

– 85 років від дня народження Віталія Тимофійовича Антоненка

14.11.1933

Патофізіолог, доктор медичних наук (1968), професор (1974), керівник науково-дослідної лабораторії Київського інституту удосконалення лікарів (1972-95). Науковий напрям – проблеми гіпоксії, імунопатології і алергії, фізіології і патофізіології лімфної системи, патофізіології ССК, шоку, гематології, трансплантології.

16 листопада

– 140 років від дня народження Фелікса Миколайовича Жмайловича

16(28).11.1878 – 1948

Гістолог, доктор медицини (1913), професор (1920), завідувач кафедр гістології та ембріології (1919-21), судової медицини (1922-48) Одеського медичного інституту. Наукові дослідження у галузях гістології, бактеріології, судової медицини.

– 80 років від дня народження Володимира Івановича Мамчича

16.11.1938

Хірург, доктор медичних наук (1980), професор (1985), завідувач кафедри хірургії та проктології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (з 1989). Науковий напрям – хірургія гепатопанкреатодуоденальної зони, міліарної патології, шлунково-кишкового тракту, невідкладна та гнійна хірургія.

– 80 років від дня народження Петра Федоровича Шеремета

16.11.1938

Хірург, доктор медичних наук (1988), професор, завідувач кафедри факультетської хірургії Ужгородського університету (1990-2010). Розробляв сучасні методи оперативного втручання на лімфатичній системі: мікрохірургічні лімфовазо-венозні анастомози. Уперше в медичній практиці розробив новий апарат для зшивання мікросудин, методику операції пересадки гіпофіза в експерименті.

17 листопада

– 175 років від дня народження Митрофана Олексійовича Попова

17(29).11.1843 – 27.12.1907

Анатом, морфолог, гістолог, доктор медицини (1872), завідувач кафедри анатомії (1888-97), заслужений професор Харківського університету (1900). Удосконалював техніку бальзамування, започаткував вивчення периферичної нервової системи, розробку нових методів її дослідження. Багато зробив для становлення та розвитку університетської бібліотеки, формування Анатомічного музею Харківського університету. Упорядник книги "Медицинский факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования. 1805-1905 годы."

– 135 років від дня народження Семена Осиповича Дулицького

17(29).11.1883 – 16.01.1956

Педіатр, доктор медичних наук, професор (1931), завідувач кафедри педіатрії Київського медичного інституту (1942-43). Наукова діяльність присвячена актуальним проблемам педіатрії – шлунково-кишковим захворюванням, дитячим інфекційним хворобам, ранній діагностиці, класифікації рахіту.

– 120 років від дня народження Якова Мироновича Ландау

17.11.1898 – 15.10.1982

Акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1958), професор, завідувач кафедри Донецького медичного інституту (1960-71). Напрямок наукової роботи: діагностика позаматкової вагітності і хоріонепітеліоми.

– 85 років від дня народження Василя Гнатовича Марценюка

17.11.1933 – 22.10.2007

Завідувач урологічного відділення Чернігівської обласної лікарні (1967-2003), заслужений лікар України. Впровадив нові методи діагностики, удосконалив техніку операцій при ускладненій патології нирок верхніх та нижніх сечових шляхів.

19 листопада

– 125 років від дня народження Августи Михайлівни Родигіної

19.11.1893 – 17.12.1965

Офтальмолог, доктор медичних наук (1938), професор (1939), завідувач кафедри очних хвороб Львівського медичного інституту (1945-64). Напрями наукових досліджень: застосування пневмококового бактеріофага у лікуванні повзучої виразки рогівки ока; боротьба зі сліпотою на ґрунті трахоми, глаукоми ревматизму.

– 80 років від дня народження Раїси Захарівни Поташнюк

19.11.1938

Анатом, доктор медичних наук (1996), професор кафедри анатомії і фізіології людини Волинського університету імені Лесі Українки.

20 листопада

– 105 років від дня народження Валентини Тимофіївни Федько

20.11.1913 – 31.01.2006

Педіатр, заслужений лікар УРСР (1960), почесний громадянин Кременчука (1995), завідувачка Кременчуцької дитячо-жіночої консультації (1946-49), директор Кременчуцької фельдшерсько-акушерської школи (1949-1969). Автор книг з історії медицини наддніпрянського міста та літопису розвитку медичної служби Кременчука (2001-05).

– 75 років від дня народження Миколи Васильовича Рудого

20.11.1943

Хірург вищої категорії, завідувач ортопедо-травматологічного відділення Чернігівської обласної дитячої лікарні (1980-2006).

22 листопада

– 110 років від дня народження Михайла Івановича Дубового

22.11.1908 – 13.04.1995

Дерматовенеролог, доктор медичних наук (1970), професор (1992), завідувач кафедри дерматовенерології Львівського медичного інституту (1974-77). Напрями наукових досліджень: вивчення функціонального впливу печінки і шлунка на патогенез і перебіг екземи.

– **95 років** від дня народження **Данила Даниловича Дроздова**

22.11.1923 – 08.07.2001

Кардіолог, доктор медичних наук (1973), професор (1985), завідувач кафедри терапії № 3 Київського інституту удосконалення лікарів (1980-91). Науковий напрям – внутрішні хвороби, кардіологія, ревматологія.

23 листопада

– **190 років** від дня народження **Федора Федоровича Ергардта**

23.11.1828 – 03.04.1895 (за іншими даними 21.12.1895)

Фахівець з судово-медичної та судово-психіатричної експертизи, доктор медицини (1854), ординарний професор (1860), Заслужений ординарний професор (1879), завідувач кафедри державного лікарознавства (судової медицини) (1857-89), декан медичного факультету Київського університету (1865-68, 1875-83), керівник клінічного психіатричного відділення Київського військового госпіталю. Заклав підвалини судової медицини, як самостійної дисципліни.

– **95 років** від дня народження **Катерини Йосипівни Мухи**

23.11.1923 – 09.08.1998

Доктор медичних наук (1971), професор (1971), завідувачка кафедри лікувальної фізкультури і лікарського контролю Львівського медичного інституту (1971-97). Напрямок наукових досліджень: вивчення впливу лікувальної фізкультури на процес реабілітації хірургічних хворих у післяопераційному періоді.

24 листопада

– **80 років** від дня народження **Вадима Аврамовича Шевчука**

24.11.1938

Фахівець з судово-медичної експертизи, кандидат медичних наук (1973), доцент (1980). Судово-медичний експерт відділу нейропатоморфології Інститут нейрохірургії імені А. П. Ромоданова АМН України (з 1971). Напрямок наукових досліджень: судово-медична нейротравматологія.

26 листопада

– **95 років** від дня народження **Дмитра Павловича Сала**

26.11.1923 – 31.03.1980

Доктор фармацевтичних наук (1968), професор (1970), завідувач кафедри аптечної технології ліків та ректор (1971-80) Харківського фармацевтичного інституту. Напрями наукових досліджень: вивчення та використання високодисперсних мінералів України в технології ЛП для лікування виразково-некротичних уражень шкіри, променевого дерматиту.

27 листопада

– **120 років** від дня народження **Софії Іванівни Фудель-Осипової**

27.11.1898 – 23.12.1987

Фізіолог, доктор медичних наук (1953), професор, завідувач кафедри нормальної фізіології Київського медичного інституту (1944-46, 1953-55). Наукові праці

присвячені електрофізіологічним методам визначення швидкості поширення збудження в нерві та характеристиці фаз нерва і м'яза.

– 90 років від дня народження Валентина Івановича Грищенка

27.11.1928 – 03.01.2011

Акушер-гінеколог, фахівець у галузі кріомедицини, академік Національної академії наук України (1983), доктор медичних наук (1964), професор, директор Інституту проблем кріобіології і кріомедицини (1983-2011). Перший в Україні для лікування безплідності почав застосовувати допоміжні репродуктивні технології: метод штучної інсемінації спермою чоловіка і донора, метод екстракорпорального запліднення; один із засновників наукового напрямку «біологія і медицина стовбурових клітин».

29 листопада

– 80 років від дня народження Антона Тимофійовича Бруска

29.11.1938

Морфолог, доктор медичних наук (1986), професор (1992), керівник відділу патоморфології з експериментально-біологічним відділенням Інституту травматології та ортопедії АМН України. Відкрив гідродинамічні ефекти пружних деформацій – важливий фізіологічний механізм забезпечення кровопостачання кісткової тканини в нормі, ним уточнено роль порушень кровопостачання в патогенезі розладів репаративного остеогенезу та гнійних ускладнень при переломах кісток. Результати його морфологічних розробок стали підґрунтям для застосування нових матеріалів гідроксиапатитного походження в реконструктивно-відновній ортопедії та травматології.

30 листопада

– 90 років від дня народження Олени Тимофіївни Зленко

30.11.1928

Фармаколог, доктор медичних наук (1983), професор (1984), завідувачка кафедри фармакології Дніпропетровського медичного інституту (1987-90). Науковий напрям досліджень – фармакологія наркотичних анальгетиків, зокрема їх онтогенетичний аспект.

Грудень

1 грудня

– 155 років від дня народження **Михайла Коса**

01.12.1863 – 12.02.1930

Перший українець лікар-окуліст у Галичині, член-засновник Українського Лікарського Товариства, автор перших наукових праць з офтальмології українською мовою, що друкувалися у Львові та Києві, дійсний член НТШ.

– 100 років від дня народження **Стефанії Михайлівни Юсько**

01.12.1918 – 13.08.2007

Педіатр, доктор медичних наук (1969), професор (1973), одна з перших місцевих завідувачів кафедри шпитальної педіатрії Львівського медичного інституту (1970-77). Напрями наукових досліджень: патологія дітей періоду новонародженості та раннього віку; діагностика, клініка та лікування стафілококових пневмоній у дітей; питання профілактики та лікування кровотеч у новонароджених дітей, некротично-виразкових ентероколітів у дітей грудного віку.

– 75 років від дня народження **Миколи Миколайовича Великого**

01.12.1943

Біолог, біохімік, доктор біологічних наук (1988), професор (1990), завідувач кафедри біохімії Львівського національного університету імені І. Франка (1988-2000), професор кафедри біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (2000-2006).

2 грудня

– 140 років від дня народження **Миколи Миколайовича Болярського**

02.12.1878 – 19.10.1939

Хірург, уролог, анатом, клініцист, доктор медицини (1910), професор (1934), один із організаторів охорони здоров'я на Поділлі. Один із засновників Вінницького медичного інституту, організував кафедру госпітальної хірургії і очолив кафедру факультетської хірургії Вінницького медичного інституту. Напрями наукових досліджень: серцево-судинна хірургія, лікування травматичних ушкоджень печінки, хірургія жовчних шляхів.

3 грудня

– 125 років від дня народження **Адама Груци**

03.12.1893 – 03.06.1983

Хірург, професор (1938), завідувач кафедри загальної хірургії, клініки ортопедії і дитячої хірургії Львівського медичного університету (1939-43). Напрями наукових досліджень: удосконалення методів хірургічного лікування патології стопи, кістково-суглобного туберкульозу.

– 95 років від дня народження Олександра Юхимовича Пашенка

03.12.1923 – 02.03.2000

Біохімік, доктор медичних наук, професор (1964), завідувач кафедри біохімії та фармакології (1963-90) медичного факультету Ужгородського університету. Досліджував проблеми природної йодної недостатності, функції щитоподібної залози та вплив її гормонів на обмін речовин у людей; фауни; вивчав мінеральні води Закарпаття та їх вплив на організм людини.

4 грудня

– 105 років від дня народження Прокопа Микитовича Гудзенка

04.12.1913 – 29.11.1982

Педіатр, доктор медичних наук (1958), професор, завідувач кафедри факультетської педіатрії (1965-82), декан педіатричного факультету (1976-78) Київського медичного інституту. Наукові праці присвячені проблемам туберкульозу у дітей, стафілококовим захворюванням, кишковим інфекціям.

5 грудня

– 120 років від дня народження Миколи Петровича Новаченка

05(17).12.1898 – 16.10.1966

Ортопед-травматолог, доктор медичних наук (1940), професор (1941), член-кореспондент Академії медичних наук СРСР (1957). Організував перший в Україні НДІ протезування (1944). Праці присвячено вивченню регенерації кісткової тканини в умовах експерименту, питанням лікування переломів кісток, протезування. Запропонував низку ефективних кістковопластичних операцій.

6 грудня

– 105 років від дня народження Миколи Михайловича Амосова

06.12.1913 – 12.12.2002

Кардіохірург, біокібернетик, академік Національної Академії наук України (1969) та Національної академії медичних наук України (1993), член-кореспондент Академії медичних наук СРСР (1961), доктор медичних наук (1953), професор (1954), директор Інституту серцево-судинної хірургії (1983-88). Один з основоположників легеневої та серцевої хірургії в колишньому СРСР. Розробив нові методи операцій на легенях, хірургічного лікування пороків серця. Першим в світі створив і впровадив в практику протитромбічні протези серцевих клапанів. Автор оригінальних апаратів штучного кровообігу. Організував в Україні центр серцево-судинної хірургії. Основоположник української школи біомедичної та психологічної кібернетики. Під його керівництвом проведені фундаментальні дослідження систем саморегуляції серця і розробка питань машинної діагностики хвороб серця, розробка і побудова фізіологічної моделі "внутрішнього середовища організму", моделювання на ЕОМ основних психічних функцій і деяких соціально-психологічних механізмів поведінки людини.

8 грудня

– 160 років від дня народження Миколи Маркіяновича Волковича

08.12.1858 – 11.07.1928

Хірург, академік Всеукраїнської академії наук (1928), доктор медицини (1889), професор, завідувач кафедр шпитальної (1903), факультетської хірургії (1911-23) Університету Св. Володимира. Один із основоположників хірургії в Україні, відкрив збудника риносклероми (паличка Волковича-Фріша); описав атрофію або атонію м'язів правої половини живота при хронічному апендициті (симптом Волковича); запропонував навскісний розріз у правій клубовій ділянці для апендектомії (розріз Мак-Бернея Волковича-Дьяконова); вперше висловився про необхідність холецистектомії в усіх випадках калькульозного холециститу. Зробив великий внесок у травматологію, винайшов шину для іммобілізації кінцівки (шина Волковича), описав вимушену позу хворого при переломі переднього відділу таза (симптом Волковича), запропонував операцію резекції колінного суглоба при гнійному або туберкульозному гоніті (резекція Волковича).

– 120 років від дня народження Петра Івановича Юрженка

08.12.1898 – 09.07.1975

Хірург-новатор, педагог, організатор охорони здоров'я, кандидат медичних наук (1941), доцент (1948), заслужений лікар УРСР (1961). Організатор хірургічної служби в Херсонській області, засновник розвитку грудної хірургії на півдні України. Головний лікар Херсонської обласної лікарні (1937-41, 1945-61), завідувач хірургічного відділення Херсонської обласної лікарні (1961-75).

– 85 років від дня народження Івана Ілліча Мітюка

08.12.1933 – 11.08.2011

Хірург, доктор медичних наук (1975), професор (1976), завідувач кафедри госпітальної хірургії Вінницького медичного університету імені М. І. Пирогова (1975-2007). З 2007 р. – професор кафедри госпітальної хірургії цього ж інституту. Напрямок наукових досліджень: діагностика і лікування гнійних захворювань легень, виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки, підшлункової залози, судинної патології.

10 грудня

– 180 років від дня народження Олександра Яковича Данилевського

10(22).12.1838 – 18.06.1923

Доктор медицини (1863), один з основоположників вітчизняної біохімії, професор Харківського університету (1885-93), один із засновників першого в країні фізіологічного видання “Физиологический сборник” (1888). Основні праці присвячено ферментам, хімії білків і питанням харчування. Ще у 1886 р. експериментально дослідив можливість синтезу білковоподібних речовин із пептинів за участю ферментів, довів наявність у клітинах агентів, стимулюючих дію ферментів, а згодом (у 1901) й навів докази вмісту в тканинах т. зв. антиферментів – антипепсину і антитрепсину.

– 95 років від дня народження **Лідії Литвин**

10.12.1923 – 9.01.2003

Видатний український фтизіатр, доктор медичних наук, професор, завідувачка клінічного відділу НДІ туберкульозу (1975-90). Розробила і обґрунтувала методи комплексної специфічної терапії туберкульозу легень.

– 80 років від дня народження **Володимира Леонідовича Гавенка**

10.12.1938

Психіатр, доктор медичних наук (1991), професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, загальної і медичної психології (із курсом сексології) Харківського державного медичного університету.

11 грудня

– 170 років від дня народження **Миколи Федоровича Ментіна**

11.12.1848 – 19.01.1893

Відомий фармаколог, доктор медицини (1882), керівник кафедри фармації Харківського університету (до 1884). Досліджував дію різних хімічних сполук, зокрема, хлороформу.

– 130 років від дня народження **Горація Сауловича Лур'є**

11(23).12.1888 – 1966

Терапевт, доктор медицини (1924), професор (1934), завідувач кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб санітарно-гігієнічного факультету Одеського медичного інституту (1934-1941).

13 грудня

– 175 років від дня народження **Федора Гнатовича Пастернацького**

13(25).12.1843 – 1902

Видатний клініцист, досвідчений педагог, науковець, громадський діяч, доктор медицини, ординатор терапевтичної клініки Київського військового госпіталю, викладач Київської військово-фельдшерської школи. Розробив систему пальпації органів черевної порожнини, запропонував оригінальні методи пальпації нирок. Описав притаманний хворобам нирок клінічний симптом, що увійшов у медичну літературу під назвою “симптом Пастернацького”.

14 грудня

– 100 років від дня народження **Віри Василівни Грабовської**

14.12.1918

Гематолог, заслужений лікар УРСР (1966), головний лікар (1948-76), лікар Сумської обласної станції переливання крові (1976-94). Під її керівництвом проведено роботу з розвитку мережі закладів служби крові, формування структури безкоштовної донорської допомоги.

15 грудня

– 90 років від дня народження Анатолія Юхимовича Романенка

15.12.1928

Відомий вчений з радіаційної медицини та гігієни, академік Національної академії медичних наук України (1997), доктор медичних наук (1982), професор (1983), міністр охорони здоров'я (1972-89), засновник Наукового центру радіаційної медицини НАМН України та його генеральний директор (1986-2000). Фундатор наукового напрямку: епідеміологічна оцінка дії іонізуючої радіації в малих дозах, ретроспективні дослідження діагнозів індивідуальних і колективних доз опромінення, отриманих репрезентативними групами населення. Зробив вагомий внесок в розвиток наукових досліджень, що сприяли вивченню епідеміології пострадіаційних лейкемій та поліпшенню своєчасного виявлення і ранньої діагностики даної патології.

– 85 років від дня народження Ігоря Васильовича Комісаренка

15.12.1933 - 27.08.2013

Ендокринолог, член-кореспондент Національної академії медичних наук України (1997), доктор медичних наук (1978), професор (1981), засновник та директор Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин (1994-99), засновник Київського центру ендокринної хірургії, відділення хірургічної ендокринології Наукового центру радіаційної медицини АМН України (1999). Один з основоположників ендокринної хірургії в Україні. Вперше у світі ним розроблені комбіновані методи лікування пухлин кори надниркових залоз з використанням інгібіторів стероїдогенезу, емболізації пухлин та метастазів; методи діагностики та хірургічного лікування доброякісних і злоякісних пухлин щитовидної залози у пацієнтів України, особливо у дітей що постраждали від радіоактивного забруднення в результаті аварії на ЧАЕС.

16 грудня

– 80 років від дня народження Бориса Абрамовича Герасуна

16.12.1938

Інфекціоніст, доктор медичних наук (1985), професор (1987), професор кафедри інфекційних хвороб Львівського медичного університету (з 1986). Вивчав проблеми гепатології; комплексне вивчення природних шляхів поширення гепатиту В дало змогу доказати, що вірус гепатиту В може передаватися статевим шляхом (1969).

– 80 років від дня народження В'ячеслава Івановича Олєйнікова

16.12.1938

Психіатр, кандидат медичних наук (1973), доцент (1979), завідувач кафедри психіатрії Львівського медичного інституту (1980-86). Напрямок наукових досліджень: діагностика, клініка і лікування параноїчної шизофренії, алкогольної залежності.

– 80 років від дня народження Збігнева Реліги

16.12.1938 – 08.03.2009

Польський кардіохірург, доктор Honoris causa Львівського медичного університету (1997), професор (1990), президент фундації розвитку кардіохірургії (1984). З 2005 по 2007 рік – міністр охорони здоров'я Польщі в уряді Ярослава Качинського. Напрямок

наукових досліджень: серцево-легеневої хірургії; ініціатор програм трансплантації серця (1985). Його ім'я присвоєно Польській медичній бібліотеці, яка відкрита на базі Національної наукової медичної бібліотеки України у Києві.

18 грудня

– 145 років від дня народження Михайла Герасимовича Зеленіна

18.12.1873 – 1931

Ортопед-травматолог, головний лікар створеної ним дитячої ортопедичної амбулаторії (1920), що згодом була реорганізована в дитячий ортопедичний диспансер (в 1955 р. перетворено на 18-у Харківську дитячу ортопедичну лікарню імені лікаря М. Г. Зеленіна). Його головною заслугою було намагання досягти анатомічного та функціонального успіху безнаркозними засобами; створив ряд своїх оригінальних засобів лікування уроджених та набутих деформацій органів опори та руху у дітей.

19 грудня

– 125 років від дня народження Петра Яковича Ільченка

19(31).12.1893 – 14.10.1958

Хірург, доктор медичних наук (1938), професор, завідувач кафедри загальної хірургії Івано-Франківського медичного інституту (1947-54), кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Дніпропетровського медичного інституту (1954-58). Запропонував пристрій для транспортування потерпілих під час підземних робіт, а також спосіб хірургічного лікування стегнових гриж.

– 100 років від дня народження Олександри Пилипівни Кисельової

19.12.1918 – 07.06.1995

Патологоанатом, доктор медичних наук (1955), професор (1960), завідувачка кафедри патологічної анатомії (1971-91), проректор з навчальної роботи (1960-1965), декан стоматологічного факультету (1955-57) Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця, організатор і завідувачка кафедри патологічної анатомії Медичного інституту Української асоціації народної медицини (1994-95). Наукові праці присвячені вивченню закономірностей структурних змін і патогенезу патологічних процесів у різних органах і тканинах при захворюваннях серцево-судинної системи, печінки, нирок, травного каналу.

– 80 років від дня народження Василя Георгійовича Бурчинського

19.12.1938

Судово-медичний експерт, кандидат медичних наук, начальник Головного бюро судово-медичної експертизи МОЗ України (з 2005), доцент кафедри судової медицини Київського інституту вдосконалення лікарів (з 1973). Наукова діяльність спрямована на розвиток й удосконалення судово-медичної служби.

21 грудня

– 115 років від дня народження Олександра Івановича Арутюнова

21.12.1903 – 05.06.1975

Нейрохірург, доктор медичних наук (1944), академік АМН СРСР (1967), організатор і директор Київського науково-дослідного інституту нейрохірургії (1950-64). Засновник української школи нейрохірургів. Створив новий напрям у розробці проблем внутрішньочерепного тиску та набряку мозку і діагностики вогнищевих уражень мозку.

– 115 років від дня народження Миколи Івановича Зазибіна

21.12.1903 – 10.02.1982

Гістолог, ембріолог, член-кореспондент Академії медичних наук СРСР (1952), доктор медичних наук (1936), професор (1936), завідувач кафедри гістології та ембріології (1954-76) Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. Наукові праці присвячені вивченню мікроморфології периферичної нервової системи, аналізу іннервації клітин, тканин та органів.

– 85 років від дня народження Галини Мефодіївни Яхненко

21.12.1933 – 11.02.2007

Кандидат біологічних наук, керівник лабораторії клінічної біохімії Інституту нейрохірургії імені А. П. Ромаднова (1976-2007). Основні напрями наукової діяльності: нейроонкологія, черепно-мозкова травма, цереброваскулярна патологія, радіаційна енцефалопатія, інтенсивна терапія, реабілітація нейрохірургічних хворих.

22 грудня

– 95 років від дня народження Анастаса Івановича Хомазюка

22.12.1923 – 22.10.2009

Доктор медичних наук (1961), професор (1968), а з 1958 р. – заступником директора з наукової роботи Українського НДІ клінічної медицини імені академіка М. Д. Стражеска. Наукові роботи присвячені фундаментальним проблемам фізіології та патології ендокринної та серцево-судинної систем. Він одержав нові дані про взаємодію гормональних та медіаторних реакцій вінцевих судин із функцією та метаболізмом міокарда.

– 85 років від дня народження Володимира Федоровича Кубишкіна

22.12.1933 – 24.09.2012

Терапевт, доктор медичних наук (1973), професор (1976), завідувач кафедри госпітальної терапії педіатричного факультету Кримського медичного інституту (1976-84). Наукові дослідження стосувалися розробки критеріїв діагностики і методів лікування хворих із захворюваннями серцево-судинної системи, обґрунтовано поняття «Кардіогенна пневмопатія»; розроблені лікувальні комплекси при некоронарогенних захворюваннях міокарду.

– **80 років** від дня народження **Віталія Кириловича Кравченка**

22.12.1938

Санітарний лікар, заслужений лікар УРСР (1988), заступник головного лікаря Сумської обласної СЕС (1970-90), головний державний санітарний лікар Сумської області (з 1990).

23 грудня

– **120 років** від дня народження **Олександра Абрамовича Айзенберга**

23.12.1898 – 29.02.1984

Терапевт, доктор медичних наук (1935), професор (1946), завідувач кафедр факультетської терапії (1952-58), госпітальної терапії (1958-73) Київського медичного інституту, керував відділом ревматології Київського НДІ клінічної медицини імені академіка М. Д. Стражеска (1952-66). Наукові праці присвячені питанням ревматизму, розвитку серцево-судинної недостатності та іншим проблемами кардіології. Учень М. Д. Стражеска.

– **100 років** від дня народження **Олександри Никанорівни Губської**

23.12.1918 – 01.11.2003

Стоматолог, доктор медичних наук (1965), професор (1968), завідувачка кафедри ортопедичної стоматології Київського інституту удосконалення лікарів (1965-85). Розробила і впровадила в практику нові методи діагностики, лікування і профілактики деформацій щелепно-лицьової ділянки.

24 грудня

– **80 років** від дня народження **Анатолія Івановича Довбенка**

24.12.1938 – 15.06.1992

Стоматолог-ортопед, доктор медичних наук (1988), професор (1989), завідувач кафедри ортопедичної стоматології Київського інституту удосконалення лікарів (1985-92). Науковий напрям – адаптаційні можливості жувального апарату.

– **80 років** від дня народження **Андрія Михайловича Сердюка**

24.12.1938

Вчений у галузі медичної екології, академік Національної академії медичних наук України (2007), Президент Національної академії медичних наук України (з 2011), доктор медичних наук (1981), професор (1994), Міністр охорони здоров'я України (1996-99), директор ДУ "Інституту гігієни та медичної екології імені О. М. Марзєєва НАМН України" (з 1999). Вперше в країні теоретично та експериментально розробив проблему біологічного впливу електромагнітної енергії антропогенного походження на організм, залежність здоров'я населення від цієї дії. Ним розроблена концепція гігієнічного регламентування для населення, яке проживає біля джерел електромагнітного випромінювання, що ґрунтується на критеріях збереження здоров'я. З його ініціативи та за участю в Україні створений Міжвідомчий центр медичної генетики МОЗ та НАН України, розроблена та здійснювалася Державна програма «Захист генофонду народу України», почала функціонувати чітка структура медико-генетичної допомоги населенню, проводиться генетичний моніторинг.

25 грудня

– **170 років** від дня народження **Овксентія Трохимовича Богаєвського** 25.12.1848 – 05.12.1930

Хірург, доктор медицини (1911). Одним із перших в умовах земської лікарні став широко впроваджувати порожнинні операції; ним виконувалися операції у зв'язку з ехінококовою хворобою і черевною водяною, резекції шлунка. Він створив велику школу хірургів – практиків, організував в Кременчуці при лікарні 4-річну жіночу фельдшерську школу на 160 осіб.

– **90 років** від дня народження **Богдана Михайловича Коваліва**

25.12.1928

Доктор медичних наук (1966), професор кафедр факультетської (1974-85) та шпитальної (1985-2000) терапії Львівського медичного університету імені Данила Галицького. Наукові дослідження присвячені питанням пульмонології, фізіатрії, неврології, клінічної коагулології.

26 грудня

– **140 років** від дня народження **Володимира Іполитовича Терєбинського**

26.12. 1878 – ????

Дерматовенеролог, доктор медицини (1906), професор (1912), завідувач кафедри шкірних і венеричних захворювань Київського медичного інституту (1917-19). З 1904 р. дійсний член та секретар російського сифілідологічного і дерматологічного наукового товариств. У 1919 р. емігрував до Белграду, потім жив у Парижі. Обирався членом правління Товариства російських вчених в Королівстві Сербія.

– **105 років** від дня народження **Зенони Яківни Коренькової**

26.12.1913 – 19.09.1995

Уролог, хірург, кандидат медичних наук (1962), доцент (1966), завідувач курсу урології та урологічної клініки кафедри факультетської хірургії Львівського медичного інституту (1962-73). Напрямок наукових досліджень: хірургія пухлин сечового міхура, нирок, передміурової залози, чоловічих статевих органів.

31 грудня

– **130 років** від дня народження **Олексія Романовича Киричинського**

31.12.1888 (12.01.1889) – 02.12.1970

Фізіотерапевт, професор (1959), засновник фізіотерапевтичної служби України та перший завідувач кафедри фізіотерапії Київського інституту вдосконалення лікарів (1944-61). Засновник вчення про вегетативні реакції організму на вплив фізичних факторів, фізіотерапевтичної школи в Україні.

Хронологічний покажчик ювілеїв

(прізвища ювілярів, які ввійшли до першої та другої частини календаря)

1035 років

Антоній Печерський

290 років

Щепін Костянтин Іванович

270 років

Шумлянський Олександр Михайлович

265 років

Малахов Петро Васильович

Стефанович-Донцов Михайло Якович

255 років

Гільденбранд Йоган Валентин

Мазох Франциск

Парпура Максим Йосипович

250 років

Барсук-Мойсеєв (Мойза) Хома Іванович

Снядецький Андрій (Енджей)

245 років

Бабель де Фронсберг Франц

Каменський Іван Петрович

Книгін (Булгаков) Іван Дмитрович

240 років

Гаєвський Семен Федорович

215 років

Рессінг Ігнац Ян

210 років

Жіро (Широ) Степан

Фойгт Август Крістіан

205 років

Дердь (Дьордь) Йосиф

200 років

Лаврентьєв Олександр Микитович

Неєзе Дани(і)їл Микола Миколайович

195 років

Мухін Микола Іванович

Петельчиц Петро Іванович

190 років

Баранецький Андрій (Адріан) Хомич

Ергардт Федір Федорович

Санжаревський (К. М)

185 років

Вагнер Іван Карлович

Пережежко Петро Іванович

180 років

Данилевський Олександр Якович

Кузнецов Олександр Харитонович

Покровський Василь Тимофійович

Радзимовський Іван Васильович

Старков Володимир Петрович

Толочинів Микола Пилипович

175 років

Пастернацький Федір Гнатович

Попов Митрофан Олексійович

Степан Антонович

Рубинський Василь Олександрович

Соколов Костянтин Григорович

Сочава Микола Опанасович

Сулова Надія Прокопівна

170 років

Белоусов Олексій Костянтинович

Богаєвський Овксентій Трохимович

Борисикевич Михайло Михайлович

Добронравов Варнава Олексійович

Зембіцкі Гжегож

Корш Олександр Всеволодович

Ментін Микола Федорович

Петраш Олена Михайлівна

Подрезан(ов) Микола Никифорович

Порчинський Йосип Алоїзієвич

Симонович [М. Н.]

Скадовський Георгій Львович

Субботін Максим Семенович

Сушков Іван Степанович

Таубер Олександр Семенович

Тихомиров Михайло Андрійович

Шкляревський Сергій Сергійович

Якимович Яків Никифорович

165 років

Воскресенський Василь Федорович

Зенькович Захарій Хрисанфович

Кашенко Микола Феофанович

Костюрін Степан Дмитрович

Опенховський Федір Мечиславович

Репрев Олександр Васильович

Риндовський Федір Федорович

160 років

Боровський Василь Костянтинович

Буржинський Павло Васильович

Вічковські Юзеф Дрогослав

Волкович Микола Маркіянович

Галин Мартирій Андрійович

Гамалей Ксенофонт Михайлович

Деліцин Сергій Миколайович

Демич Василь Федорович
Залеський Станіслав Іосафатович
Зоммер Альфред Генріхович
Іванов Спиридон Якимович
Кузнецов Василь Петрович
Ліндстрем Олександр Андрійович
Ложкін Микола Васильович
Надаров Яков Никанорович
Найметі Самуїл
Ніккельс Віктор Густавович
Нікольський Петро Васильович
Протопопов Микола Андрійович
Скориченко-Амбодик Григорій
Григорович

155 років

Ареф'єв Іван Ілліч
Бек Адольф
Винокуров Іван (Ісай) Якович
Демков Євген Титович
Качковський Петро Еразмович
Ковальський Іван Іванович
Кос Михайло
Кудрявцев Петро Пилипович
Куровець Іван
Лауденбах Юлій Петрович
Маклецов Іван Іванович
Медведев Анатолій Костянтинович
Михайлов Михайло Петрович
Немілович Владислав
Петровський Дмитро Іванович
Радецький Михайло
Рузі Дмитро Олександрович
Щербак Олександр Юхимович

150 років

Білоусов (Білоус) Олексій Федорович
Бухштаб Лазар Борисович
Гершензон Абрам Йосипович
Дагілайський Володимир Абрамович
Коваленко Григорій Олексійович
Коршун Степан Васильович
Костямін Микола Миколайович
Ліндеман Володимир Карлович
Лур'є Олександр Григорович
Манасевич Юлій Йосипович
Маньковський Олександр Федорович
Романовський Мефодій Вікторович
Селецький Володимир Васильович
Тарасевич Лев Олександрович
Тутишкін Петро Петрович

145 років

Зеленін Михайло Герасимович

Златогоров Семен Іванович
Ільченко Петро Якович
Компанієць Соломон Маркович
Москальов Митрофан Миколайович
Образцов Володимир Миколайович
Райський Михайло Іванович
Соболев Леонід Андріанович
Фінкельштейн Лев Осипович
Чаговець Василь Юрійович
Черніхов Михайло Давидович
Черняхівський Євген Григорович
Янішевський Олексій Ерастович

140 років

Болярський Микола Миколайович
Григор'єв Сергій Павлович
Жмайлович Фелікс Миколайович
Миротворцев Сергій Романович
Новіцкі Вітольд Валеріян
Ожеховські Казімеж
Теребинський Володимир Іполитович
Шевалєв Євген Олександрович

135 років

Вейгль Рудольф
Дулицький Семен Осипович
Кудрицький Микола Антонович
Маньківський (Маньковський) Борис
Микитович
Марзєєв Олександр Микитович
Матюшенко Борис
Падалко Борис Якович
Собкевич Антон Іванович
Штойзінг Здзіслав Кароль
Щербіна Євгенія Григорівна

130 років

Баккал Семен Абрамович
Вайсблат Соломон Наумович
Ваксман Зельман Абрахам
Голомб Михайло Борисович
Губенко Василь Михайлович
Киричинський Олексій Романович
Колпіков Микола Васильович
Корхов Іван Петрович
Крупський Олександр Іванович
Лур'є Горацій Саулович
Мінервін Сергій Михайлович
Ручківський Сергій Никифорович
Соколов Сергій Євлампійович
Станіславський Борис Миколайович
Хайцис Георгій Маркович
Шацілло Болеслав Аполлінарійович

125 років

Алексенко Борис Олексійович
Балабан Віра Григорівна
Богданович Сергій Миколайович
Воскобойніков Володимир Іванович
Гржебін Зіновій Наумович
Груц Адам
Добжанські Антоній
Ємченко Андрій Іванович
Івакін (Івакин) Олексій Андрійович
Ільченко Петро Якович
Косковські Владзімеж
Кучерявий Іван Михайлович
Максимонько Леонтій
Мирсіков Григорій Андріянович
Нікотін Михайло Павлович
Родигіна Августа Михайлівна
Фролов Павло Федорович
Хармандар'ян Гурген Іванович
(Оганесович)
Черкасов Олександр Володимирович
Шпірт Яків Юліанович
Янкелевич Єфим Якович
Янов Микола Михайлович

120 років

Айзенберг Олександр Абрамович
Андрієвський Борис Юрійович
Бабадагла Олександр Христофорович
Басс Михайло Менделевич
Бенюмов Рувим Якович
Близнюков Пилип Іванович
Браунштейн Микола Овсійович
Бут Нестор Іванович
Генес Семен Григорович
Гришин Сергій Іванович
Грудін Григорій Олександрович
Гуревич Григорій Маркович
Гуревич Зіновій Анатолійович
Даценко Макар Федорович
Денисенко Михайло Макарович
Довгялло Микола Дмитрович
Дяченко Сергій Степанович
Коломійченко Олексій Сидорович
Криштальська Ярослава Антонівна
Кшижановські Альфред
Ландау Яков Миронович
Левін Марк Меєрович
Магат Мойсей Абрамович
Мартинюк Арсен Григорович
Мельник Мойсей Іонович
Нестеров Володимир Степанович

Новаченко Микола Петрович
Осипов Василь Якович
Панкратьєв Борис Євменович
Потоцький Іван Іванович
Пржибильська Яніна Іванівна
Розенгауз Давид Юхимович
Ротенберг Яків Абрамович
Сакфельд Егон Олександрович
Тец Григорій Ізраїлович
Тригер Володимир Адольфрович
Туркельтауб Мирон Самуїлович
Фудель-Осипова Софія Іванівна
Шарлай Роман Іванович
Юрженко Петро Іванович

115 років

Арутюнов Олександр Іванович
Бабич Борис Карлович
Богданов Іван Лук'янович
Єгоров Олександр Семенович
Зазибін Микола Іванович
Кореньков Павло Семенович
Луковський Леон Антонович
Макарченко Олександр Федорович
Микуланинець Степан Миколайович
Міхедко Валентина Павлівна
Пешковський Георгій Володимирович
Скосогоренко Григорій Пилипович
Фердман Давид Лазаревич
Чернов Віктор Іванович
Шевчук Іван Андрійович
Щербина Іван Олексійович

110 років

Альберт Зигмунт
Беліньські Здіслав
Битченко Дмитро Олексійович
Бурчинський Георгій Йосипович
Дубовий Михайло Іванович
Зайко Микола Никифорович
Караваєв Петро Трифонович
Кузьменко Леонід Миколайович
Лейник Михайло Володимирович
Ленгауер Наталія Андріївна
Лекарев Леонід Григорович
Лобова Таїсія Арсеніївна
Медведовський Михайло Семенович
Петров Євген Дмитрович
Пучківська Надія Олександрівна
Ротенберг Давид Лазаревич
Свешникова Ольга Степанівна
Середницький Анатолій Маркович
Серков Пилип Миколайович

Сила Василь Іванович
Скороход-Олешко Олена Кіндратівна
Фогель Наум Давидович
Христич Агафія Дмитрівна
Чеботарьов Дмитро Федорович
Шлапак Ігор Порфірійович

105 років

Амосов Микола Михайлович
Гудзенко Прокіп Микитович
Двужильна Катерина Данилівна
Дикштейн Катерина Олександрівна
Коваль Олександр Васильович
Коренькова Зенона Яківна
Крижанівська Інна Іларіонівна
Луцик Дмитро Павлович
Мельман Юхим Петрович
Пелешук Анатолій Петрович
Романяк Мирослав Йосипович
Сарницький Гнат Петрович
Стражеско Дмитро Миколайович
Трач Сергій Степанович
Турбін Борис Миколайович
Федько Валентина Тимофіївна
Данко Емеріх Емеріхович

100 років

Авілова Ольга Матвіївна
Бикова Анфіса Іванівна
Богач Петро Григорович
Вільховий Василь Федорович
Вінницька Віра Костянтинівна
Войленко Володимир Миколайович
Грабовська Віра Василівна
Губська Олександра Никанорівна
Даниленко Михайло Васильович
Кисельова Олександра Пилипівна
Корхов Сергій Іванович
Кочубайло Андрій Семенович
Крістер Олексій Арнольдович
Курилін Іван Оксентійович
(Авксентійович)
Луцик Любомира Антонівна
Меренов Володимир Васильович
Нощенко Георгій Васильович
Олійник Степан Федорович
Пастушин Іван Петрович
Роман Лев Іванович
Сергієнко Тарас Михайлович
Сидоренко Анатолій Степанович
Синовець Анатолій Станіславович
Слинчак Сергій Михайлович
Сосунов Олексій Васильович

Тараненко Марія Іванівна
Четверикова Віра Миколаївна
Чорнобровий Микола Петрович
Чухрієнко Дмитро Павлович
Шалімов Олександр Олексійович
Шлопак Тетяна Володимирівна
Шпиньов Василь Федорович
Щербакова Анна Костянтинівна
Юрмін Євген Олександрович
Юсько Стефанія Михайлівна
Юхимець Олексій Дем'янович

95 років

Алейнікова Людмила Йосипівна
Базікало Прокіп Васильович
Березовський Борис Абрамович
Бичкова Варвара Іванівна
Білик Василь Данилович
Богомаз Тамара Олексіївна
Бодня Ігор Федорович
Бутейко Костянтин Павлович
Василенко Галина Панасівна
Веліканов Кирило Антонович
Воронков Георгій Леонідович
Гінзбург Тетяна Семенівна
Гончарова Галина Клавдіївна
Городецький Марко Михайлович
Греджев Аркадій Федорович
Грицюк Олександр Йосипович
Грузіна Єлизавета Олексіївна
Дідківська Софія Петрівна
Дмитрієва Ірина Тимофіївна
Дроздов Данило Данилович
Дудко Олена Максимівна
Желтвай Віктор Вікторович
Задорожній Борис Якимович
Зінченко-Гладких Валентина Дмитрівна
Іванов Ігорь Михайлович
Калиновська Олена Григорівна
Капустіна Тетяна Михайлівна
Караман Микола Васильович
Карпенко Віктор Степанович
Клочкова Людмила Семенівна
Ковтуняк Микола Артемович
Кондратенко Віктор Іванович
Константиновський Георгій Абрамович
Кравець Аркадій Андрійович
Красовицький Зіновій Йосипович
Лапа Іван Васильович
Левицький Феодосій Анатолійович
Литвин Лідія
Лук'янова Олена Михайлівна

Макаренко Микола Олександрович
Марченко Микола Петрович
Мірошниченко Всеволод Петрович
Москеті Костянтин Вікторович
Муха Катерина Йосипівна
Олійник Костянтин Семенович
Оржешковський Володимир Вадимович
Пащенко Олександр Юхимович
Педаченко Георгій Опанасович
Пеньков Михайло Олександрович
Пронів Данило Іванович
Рудий Роман Васильович
Савицький Ігор Вікторович
Сало Дмитро Павлович
Сиваченко Тамара Порфиріївна
Сирота Григорій Іларіонович
Сольський Яков Порфирович
Стебельський Сергій Євгенович
Ступко Олексій Іванович
Трахтенберг Ісаак Михайлович
Тріщинський Анатолій Іванович
Уйлак Йосип Йосипович
Усикова Тамара Яківна
Федорук Степан Григорович
Фрайфельд Едвард Леонович
Фуркало Микола Кузьмич
Хомазюк Анастас Іванович
Шевченко Микола Максимович
Щепотін Борис Михайлович

90 років

Бабур Андрій Олексійович
Булахова Лідія Олександрівна
Бутенко Зоя Андріївна
Ваврик Ждан Михайлович
Вакалюк Петро Михайлович
Ведяєв Федір Петрович
Волошин Петро Власович
Григор'єва Людмила Володимирівна
Грищенко Валентин Іванович
Дишловий Віктор Дем'янович
Дорогань Дмитро Аврамович
Єдомаха В'ячеслав Харитонович
Єфімов Андрій Семенович
Жарікова Зінаїда Микитівна
Закордонець Володимир Антонович
Зеленська Олександра Іванівна
Зленко Олена Тимофіївна
Караванов Вадим Георгійович
Ковалишин Михайло Миколайович
Ковалів Богдан Михайлович
Коршинський Іван Юрійович

Котурбаш Теодозій Володимирович
Кушнір Всеволод
Маковецький Вадим Данилович
Матвєєва Ганна Петрівна
Мелехін Віктор Миколайович
Мосійчук Микола Маркович
Мошич Петро Степанович
Мухін Іраклій Володимирович
Неділько Віктор Петрович
Недорізанюк Олена Михайлівна
Панасюк Євген Миколайович
Піняжко Роман Михайлович
Пісько Григорій Тимофійович
Провізіон Феодосій Харитонович
Прокопишин Мирон Васильович
Прокопова Людмила Василівна
Процек Олена Герасимівна
Пчеляков Володимир Федорович
Пятак Олесь Овдійович
Рой Володимир Павлович
Романенко Анатолій Юхимович
Рудяк Костянтин Езрович
Рушковський Герман Петрович
Савельєв Олег Миколайович
Сердюченко Іван Якович
Сидельников Віктор Михайлович
Симорот Микола Іванович
Синчук Олександр Миколайович
Сквирська Алла Олександрівна
Следзевська Ірина Казимирівна
Созанський Олександр Мирославович
Сукачова Ганна Іванівна
Теличко Федір Федорович
Тимченко Анатолій Дмитрович
Тітов Михайло Борисович
Фільц Орест Володимирович
Харченко Олександр Петрович
Циганов Олексій Іванович
Черевко Сергій Андрійович
Черкасов Іван Степанович
Шандала Михайло Георгійович
Шевчук Михайло Іванович
Шлемкевич Михайло Петрович
Щуцький Іван Васильович

85 років

Антоненко Віталій Тимофійович
Бабич Володимир Семенович
Библюк Осип
Біжан Ульянов Йосипович
Білинський Борис Тарасович
Богдан Сергій Ілліч

Віничук Степан Мілентійович
Епштейн Овсій Володимирович
Ельський Віктор Миколайович
Каменецький Михайло Шльома-
Меєрович (Соломонович)
Ковальчук Тимофій Васильович
Комісаренко Ігор Васильович
Король Ігор Євгенович
Кубишкін Володимир Федорович
Лавецький Роман Теодорович
Лазар Анатолій
Лапінський Едуард Йосипович
Левковський Володимир Іванович
Ликов Олексій Олександрович
Логай Іван Михайлович
Марценюк Василь Гнатович
Машалдін Олександр Іванович
Меєч Владислав Іванович
Михайленко Омелян (Ємельян)
Трохимович
Мітюк Іван Ілліч
Непорадний Данило Данилович
Норейко Борис Вікторович
Роменський Олег Юрійович
Рошкович Юлій Васильович
Трофименко Микола Прокопович
Фогел Павло Йосипович
Череватюк Вітольд Іванович
Шелюженко Анатолій Олексійович
Шкроміда Михайло Іванович
Шупик Юрій Платонович
Яковцова Антоніна Федорівна
Яхненко Галина Мефодіївна
Яцкевич Ярополк Євгенович

80 років

Балтайтис Юрій (Юлій) Вікторович
Банний Іван Прокопович
Бєбешко Володимир Григорович
Бєзруков Леонід Олексійович
Бєрежний В'ячеслав Володимирович
Бєрезнякова Алла Іллівна
Біць Юрій Вікторович
Бєбровицька Антоніна Іванівна
Бруско Антон Тимофійович
Буріх Михайло Прокопович
Бурчинський Василь Георгійович
Власов В'ячеслав Олександрович
Возіанов Олександр Федорович
Войнілович Віра Олексіївна
Гавенко Володимир Леонідович
Гебеш Василь Васильович

Герасун Борис Абрамович
Германов Володимир Тимофійович
Глущенко Юрій Миколайович
Григор'єва Тамара Григорівна
Грицуляк Богдан Васильович
Данилов Юрій Костянтинівич
Дєденко Іван Кирилович
Дєменков Валентин Романович
Дєнісюк Віталій Іванович
Дичко Євген Никифорович
Дорогой Анатолій Петрович
Дудко Геннадій Євтихійович
Дячук Василь Васильович
Жабєєдов Геннадій Дмитрович
Задорожна Тамара Данилівна
Іванова-Согомонян Антоніна Йосипівна
Казаків Валерій Миколайович
Калєніченко Віталій Олександрович
Карнаух Микола Гаврилович
Карпенко Василь Якович
Ковальов Євген Вікторович
Ковальчук Іван Олександрович
Когут Георгій Іванович
Колєсников Михайло Михайлович
Кордонєць Ірина Гаврилівна
Королєнко Станіслав Сергійович
Костиленко Юрій Петрович
Костюк Григорій Якович
Кравченко Валєнтина Іванівна
Кравченко Віталій Кирилович
Кравченко Володимир Григорович
Кравчук Ганна Юхимівна
Крауз Владислав Олексійович
Кривченя Данило Юліанович
Криштопа Борис Павлович
Кулачек Федір Григорович
Куліков Дмитро Васильович
Ласиця Ольга Ларіонівна
Латогуза Іван Кіндратович
Лебєдєва Євгенія Іванівна
Лєвкович Анатолій Миколайович
Лєзвінський Ярослав Сигизмундович
Литвинєнко Володимир Іванович
Лупир Віктор Михайлович
Мамчич Володимир Іванович
Мєдвєцький Євген Болєславович
Мислицький Валєнтин Францевич
Нєстєренко Євген Артемович
Нікітін Віктор Григорович
Олєйніков В'ячеслав Іванович
Олійник Вілен Семенович

Олійник Наталія Георгіївна
Омельянець Микола Іванович
Павленко Неоніла Володимирівна
Пацко Ярослав Володимирович
Пепенін Володимир Розумникович
Попов Іван Федорович
Поташнюк Раїса Захарівна
Реліга Збігнев
Рибачук Олег Іванович
Романенко Аліна Михайлівна
Рубленик Іван Михайлович
Санжаровська Неля Костянтинівна
Сердюк Андрій Михайлович
Сидорчук Ігор Йосипович
Сніцар Світлана Георгіївна
Соколова Зоя Миколаївна
Соколоєнко Станіслав Михайлович
Сорока Лариса Іонівна
Стародуб Євген Михайлович
Тихонов Олександр Іванович
Тіщенко Валентина Андріївна
Ткач Василь Євтихійович
Триняк Микола Григорович
Трош Рустем Меметович
Усенко Юрій Дмитрович
Фесенко Марія Євгенівна
Ходоровський Георгій Іванович
Чайка Володимир Кирилович
Чернюк Володимир Іванович
Чечель Марія Олександрівна
Чурсіна Віра Степанівна
Шалак Віктор Антонович
Шаталюк Ігор Федорович
Шевчук Вадим Аврамович
Шевчук Віктор Григорович

Шеремет Петро Федорович
Ярешко Анатолій Григорович
Ясельський Юрій Михайлович
75 років
Берзінь Валерій Іванович
Бітенський Валерій Семенович
Бобров Володимир Олексійович
Брезме Людмила Іванівна
Великій Микола Миколайович
Гнатейко Олег Зіновійович
Головченко Юрій Іванович
Гром Орест Лаврентійович
Дедух Нінель Василівна
Козько Володимир Миколайович
Комісаренко Сергій Васильович
Крижанівський Дмитро Георгійович
Мечев Дмитро Сергійович
Нетяженко Василь Захарович
Передерій В'ячеслав Григорович
Помойницький Віктор Григорович
Рудий Микола Васильович
Сагач Вадим Федорович
Сирцов Вадим Кирилович
Стеченко Людмила Олександрівна
Тодоріко Федір Олексійович
Федченко Світлана Миколаївна
Харьков Леонід Вікторович
Шалімов Сергій Олександрович
Шлапак Ігор Порфирійович

Іменний покажчик

Авілова Ольга Матвіївна	21	Войнілович Віра Олексіївна.....	5
Айзенберг Олександр Абрамович	52	Волкович Микола Маркіянович	47
Альберт Зигмунт.....	35	Гавенко Володимир Леонідович.....	48
Амосов Микола Михайлович.....	46	Гаєвський Семен Федорович	22
Андрієвський Борис Юрійович.....	9	Гебеш Василь Васильович	13
Антоненко Віталій Тимофійович	40	Герасун Борис Абрамович.....	49
Ареф'єв Іван Ілліч	38	Гнатейко Олег Зіновійович	12
Арутюнов Олександр Іванович.....	51	Головченко Юрій Іванович	30
Бабадагли Олександр Христофорович.	37	Грабовська Віра Василівна.....	48
Бабель де Фронсберг Франц.....	27	Григор'єв Сергій Павлович.....	14
Бабич Борис Карлович	13	Григор'єва Людмила Володимирівна ..	31
Базікало Прокіп Васильович	6	Григор'єва Тамара Григорівна	10
Балтайтис Юрій (Юлій) Вікторович ...	28	Грицюк Олександр Йосипович	29
Банний Іван Прокопович	15	Гришин Сергій Іванович.....	18
Безруков Леонід Олексійович	19	Грищенко Валентин Іванович	44
Белінські Здіслав.....	26	Гром Орест Лаврентійович	16
Бикова Анфіса Іванівна.....	15	Грудін Григорій Олександрович	36
Битченко Дмитро Олексійович	24	Грузіна Єлизавета Олексіївна	27
Білінський Борис Тарасович	6	Груца Адам.....	45
Близнюков Пилип Іванович	33	Губська Олександра Никанорівна	52
Богаєвський Овксентій Трохимович ...	53	Гудзенко Прокіп Микитович	46
Богданов Іван Лук'янович	4	Гуревич Григорій Маркович	24
Богданович Сергій Миколайович.....	14	Гуревич Зіновій Анатолійович	18
Бодня Ігор Федорович.....	30	Данилевський Олександр Якович	47
Болярський Микола Миколайович.....	45	Даниленко Михайло Васильович	13
Браунштейн Микола Овсійович	22	Данко Емеріх Емеріхович	25
Брезме Людмила Іванівна.....	33	Двужильна Катерина Данилівна.....	20
Бруско Антон Тимофійович.....	44	Деменков Валентин Романович.....	30
Бурих Михайло Прокопович.....	37	Денисенко Михайло Макарович.....	12
Бурчинський Василь Георгійович	50	Денисюк Віталій Іванович.....	28
Бут Нестор Іванович.....	40	Дишловий Віктор Дем'янович.....	16
Бутенко Зоя Андріївна	18	Добжанські Антоній.....	8
Бухштаб Лазар Борисович	34	Довбенко Анатолій Іванович	52
Вагнер Іван Карлович	34	Дроздов Данило Данилович	43
Вакалюк Петро Михайлович.....	4	Дубовий Михайло Іванович	42
Ваксман Зельман Абрахам	4	Дулицький Семен Осипович	41
Ведяєв Федір Петрович.....	13	Дяченко Сергій Степанович.....	25
Вейгль Рудольф	18	Ергардт Федір Федорович	43
Великий Микола Миколайович.....	45	Єльський Віктор Миколайович	7
Віничук Степан Мілентійович.....	15	Ємченко Андрій Іванович	31
Возіанов Олександр Федорович	27	Єфімов Андрій Семенович.....	39
Войленко Володимир Миколайович.....	7	Жабоедов Геннадій Дмитрович	30

Жмайлович Фелікс Миколайович	41	Лаврентьєв Олександр Микитович	19
Задорожна Тамара Данилівна	20	Ландау Яків Миронович	41
Зазибін Микола Іванович.....	51	Ласиця Ольга Ларіонівна.....	39
Закордонец Володимир Антонович	19	Латогуз Іван Кіндратович.....	38
Залеський Станіслав Іосафатович	8	Лебедєва Євгенія Іванівна	10
Зеленін Михайло Герасимович	50	Левін Марк Меєрович	12
Зеленська Олександра Іванівна.....	30	Ленгауер Наталія Андріївна.....	15
Зленко Олена Тимофіївна.....	44	Лекареєв Леонід Григорович	17
Зоммер Альфред Генріхович	21	Литвин Лідія.....	48
Іванов Ігор Михайлович	23	Ліндеман Володимир Карлович	10
Іванова-Согомонян Антоніна		Ліндстрем Олександр Андрійович	12
Йосипівна	21	Лобова Таїсія Арсеніївна	31
Ільченко Петро Якович	50	Лур'є Горацій Саулович	48
Карпенко Василь Якович.....	23	Луцик Дмитро Павлович	32
Карпенко Віктор Степанович.....	34	Луцик Любомира Антонівна	35
Киричинський Олексій Романович	53	Макаренко Микола Олександрович.....	8
Кисельова Олександра Пилипівна.....	50	Макарченко Олександр Федорович	33
Клочкова Людмила Семенівна.....	5	Максимонько Леонтій.....	11
Книгін (Булгаков) Іван Дмитрович	20	Мамчич Володимир Іванович	41
Ковалів Богдан Михайлович	53	Манасевич Юлій Йосипович.....	24
Коваль Олександр Васильович	11	Марценюк Василь Гнатович	42
Ковальов Євген Вікторович	33	Марченко Микола Петрович.....	40
Ковальчук Іван Олександрович	31	Матвєєва Ганна Петрівна	16
Когут Георгій Іванович.....	23	Матюшенко Борис.....	36
Комісаренко Ігор Васильович	49	Мелехін Віктор Миколайович	40
Комісаренко Сергій Васильович	5	Ментін Микола Федорович.....	48
Константиновський Георгій		Мєренов Володимир Васильович.....	16
Абрамович	16	Мислицький Валентин Францевич	24
Кордонец Ірина Гаврилівна	12	Мінервін Сергій Михайлович	28
Коренькова Зенона Яківна.....	53	Мірошниченко Всеволод Петрович	4
Корхов Сергій Іванович.....	8	Мітюк Іван Ілліч	47
Коршун Степан Васильович	20	Муха Катерина Йосипівна.....	43
Кос Михайло	45	Мухін Іраклій Володимирович	32
Косковскі Влодзімеж.....	10	Нєстеренко Євген Артемович	23
Костиленко Юрій Петрович.....	28	Нємілович Владислав.....	27
Костямін Микола Миколайович	17	Нікітін Віктор Григорович	20
Кочубайло Андрій Семенович.....	26	Нікотін Михайло Павлович.....	17
Кравченко Віталій Кирилович	52	Новаченко Микола Петрович	46
Кравченко Володимир Григорович.....	14	Новіцкі Вітольд Валеріян	7
Кравчук Ганна Юхимівна.....	25	Олейніков В'ячеслав Іванович.....	49
Красовицький Зіновій Йосипович.....	34	Олійник Костянтин Семенович	12
Крістер Олексій Арнольдович	38	Олійник Наталія Георгіївна.....	32
Кубишкін Володимир Федорович	51	Пастернацький Федір Гнатович.....	48
Кудрявцев Петро Пилипович.....	37	Пащенко Олександр Юхимович	46

Педаченко Георгій Опанасович	7	Таубер Олександр Семенович	11
Пелешук Анатолій Петрович	6	Теличко Федір Федорович	37
Пеньков Михайло Олександрович	38	Теребинський Володимир Іполитович	53
Пепенін Володимир Розумникович.....	39	Тихомиров Михайло Андрійович.....	29
Перемежко Петро Іванович	5	Тихонов Олександр Іванович.....	21
Петельчиц Петро Іванович	9	Тітов Михайло Борисович.....	37
Пешковський Георгій Володимирович..	6	Тіщенко Валентина Андріївна	19
Попов Митрофан Олексійович	41	Тодоріко Федір Олексійович	32
Поташнюк Раїса Захарівна	42	Трахтенберг Ісаак Михайлович	40
Потоцький Іван Іванович.....	39	Трач Сергій Степанович	29
Процек Олена Герасимівна	31	Триняк Микола Григорович.....	11
Райський Михайло Іванович	22	Трош Рустем Меметович	17
Реліга Збігнев	49	Турбін Борис Миколайович	8
Репрєв Олександр Васильович	14	Усикова Тамара Яківна.....	27
Рибачук Олег Іванович	25	Федорук Степан Григорович	34
Родигіна Августа Михайлівна	42	Федченко Світлана Миколаївна	36
Романенко Аліна Михайлівна.....	9	Федько Валентина Тимофіївна	42
Романенко Анатолій Юхимович.....	49	Фойгт Август Крістіан	15
Романяк Мирослав Йосипович	9	Фудель-Осипова Софія Іванівна.....	43
Роменський Олег Юрійович.....	22	Харченко Олександр Петрович	39
Рудий Микола Васильович.....	42	Ходоровський Георгій Іванович	17
Рудяк Костянтин Езрович.....	26	Хомазюк Анастас Іванович	51
Сагач Вадим Федорович	24	Циганов Олексій Іванович.....	10
Сакфельд Егон Олександрович.....	24	Чеботарьов Дмитро Федорович	23
Сало Дмитро Павлович	43	Черевко Сергій Андрійович	32
Сергієнко Тарас Михайлович	4	Чорнобровий Микола Петрович	22
Сердюк Андрій Михайлович	52	Чухрієнко Дмитро Павлович.....	38
Середницький Анатолій Маркович.....	6	Шалімов Сергій Олександрович.....	14
Серков Пилип Миколайович.....	28	Шандала Михайло Георгійович.....	5
Сиваченко Тамара Порфиріївна	28	Шарлай Роман Іванович	36
Сидельников Віктор Михайлович	30	Шевченко Микола Максимович.....	7
Сирцов Вадим Кирилович	13	Шевчук Вадим Аврамович.....	43
Скориченко-Амбодик Григорій Григорович.....	16	Шеремет Петро Федорович.....	41
Скороход-Олешко Олена Кіндратівна .	18	Шлапак Ігор Порфирійович	26
Слинчак Сергій Михайлович	32	Шлопак Тетяна Володимирівна.....	23
Созанський Олександр Мирославович	29	Щербак Олександр Юхимович	21
Соколов Костянтин Григорович	21	Щербакова Анна Костянтинівна	31
Стеченко Людмила Олександрівна	37	Юрженко Петро Іванович.....	47
Стражеско Дмитро Миколайович.....	25	Юсько Стефанія Михайлівна	45
Субботін Максим Семенович	11	Юхимець Олексій Дем'янович	19
Сукачова Ганна Іванівна.....	36	Якимович Яків Никифорович	33
Сулова Надія Прокопівна	18	Ярешко Анатолій Григорович	35
		Яхненко Галина Мефодіївна	51
		Яцкевич Ярополк Євгенович	9

Список використаних джерел

1. *Академія медичних наук України / редкол. : О. Ф. Возіанов (голов. ред.) [та ін.].* – Київ : Академпрес, 2007. – 223 с.
2. *Біографічний словник професорів та завідувачів кафедр Івано-Франківської державної медичної академії (1945-1995) / за ред. Є. М. Нейка.* – Івано-Франківськ, 1995. – 199 с.
3. *Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841-2011 : у 2-х кн. Кн. 1 : Вчені медичного факультету Університету Св. Володимира – засновники вітчизняної медицини та вищої медичної школи (1841-1919) : Короткі біографічні нариси та бібліографія / В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова.* – Київ : Авіцена, 2011. – 256 с.
4. *Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841-2011 : у 2-х кн. Кн. 2 : Національний медичний університет імені О. О. Богомольця: традиції розвитку (1921-2011) : біографічний словник / В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова.* – Київ : Авіцена, 2011. – 340 с.
5. *Буковинська державна медична академія. Сторінки історії. Біографічний довідник завідувачів кафедр та професорів Буковинської державної медичної академії (1944-1998 рр.).* – Чернівці, 1999. – 225 с.
6. *Видатні вихованці Харківської вищої медичної школи: [до 205-річчя Харк. вищ. мед. шк.] : біобібліогр. довід. / за заг. ред. В. М. Лісового.* – Харків : ХНМУ, 2010. – 207 с.
7. *Вірність Гіппократу : альманах Дніпропетровського медичного інституту (1916-1991) / за ред. Л. В. Новицької-Усенко.* – Дніпропетровськ : Січ, 1991. – 95 с.
8. *Вчені Харківського державного медичного університету, 1805-2005 / за ред. А. Я. Циганенка.* – Харків : Харків, 2002. – 470 с.
9. *Ганіткевич Я.* Історія української медицини в датах та іменах / Я. Ганіткевич. – Львів, 2004. – 365 с.
10. *Дніпропетровська державна медична академія. Історія. Сучасність. Особистості / під заг. ред. Г. В. Дзяка.* – Харків : Кроссрууд, 2011. – 364 с.
11. *Доторк до полум'я. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця в постатях ректорів / В. Ф. Москаленко, В. П. Ляхоцький, Ю. Г. Віленський.* – Харків : ВПП «Контраст», 2009. – 236 с.
12. *Зіменковський Б. С.* Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784-2006 / Б. С. Зіменковський, М. Р. Гжегоцький, О. Д. Луцик. – Львів : Наутілус, 2009. – 450 с.
13. *Золотарев А. Е.* Биографический словарь профессоров Одесского медицинского института имени Н. И. Пирогова (1900-1990) / А. Е. Золотарев, И. И. Ильин, Л. Г. Луки. – Одесса : Маяк, 1992. – 328 с.
14. *Ивченко В. К.* Золотой фонд ЛугГМУ / В. К. Ивченко, В. Т. Германов. – Луганск : Виртуал. реальность, 2007. – 471 с.

15. *Івано-Франківський національний медичний університет. Історія. Звершення. Особистості: [до 65-річчя ун-ту] / редкол.: Є. М. Нейко (голова) [та ін.]. – Київ: Світ успіху, 2009. – 367 с.*
16. *Інститут медицини праці АМН України. Люди та події. 1928-2008 рр. : Календар пам'ятних дат. – Київ : Авіцена, 2008. – 83 с.*
17. *Інститут нейрохірургії імені акад. А. П. Ромоданова АМН України. Історія та особистості / під ред. Ю. П. Зозулі. – Київ, 2006. – 409 с.*
18. *Макаренко І. М. Біографічний довідник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841-2001) / І. М. Макаренко, І. М. Полякова. – вид. 2-е доп. і випр. – Київ : Століття, 2001. – 207 с.*
19. *Медицина в Україні : біобібліогр. слов. / авт.-упоряд. : С. М. Булах, С. Г. Васильєва, Л. Б. Долинна ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ, 2005. – Вип. 2 : Друга половина ХІХ століття. Літери А-К. – 615 с. – (Медична біографістика).*
20. *Медицина в Україні : біобібліогр. слов. / авт.-упоряд. : С. М. Булах, М. М. Гайдучок, Л. Б. Долинна [та ін.] ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ, 2012. – Вип. 2 : Друга половина ХІХ - поч. ХХ ст. Літери Л-С. – 520 с. – (Медична біографістика).*
21. *Медицина в Україні. Видатні лікарі : ХVІІІ – перша половина ХІХ ст. : біобібліогр. слов. : дод. вип. 1 / авт.-упоряд. М. М. Гайдучок ; Держ наук. мед. б-ка України. – Київ, 2002. – 136 с. – (Медична біографістика).*
22. *Медицина в Україні. ХVІІІ - друга пол. ХІХ ст. : біобібліогр. слов. : додатк. вип. 2 / авт.-упоряд. М. М. Гайдучок ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ, 2007. – 99 с. – (Медична біографістика).*
23. *Москаленко В. Ф. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841-2006) / В. Ф. Москаленко, І. М. Полякова. – Київ : Книга Плюс, 2006. – 304 с.*
24. *Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. 90 років (1918-2008) / голов. ред. : Ю. В. Вороненко, Б. П. Криштопа. – Київ, 2008. – 367 с.*
25. *Національний науковий центр «Інститут кардіології імені акад. М. Д. Стражеска» : проспект. – Київ, 2011. – 105с.*
26. *Професори : (біографічний довідник професорів ДДМА) 1916-2001 / упоряд. О. В. Люлько ; Дніпропетр. держ. мед. академія. – Дніпропетровськ : Пороги, 2002. – 318 с.*
27. *Скрипніков М. С. Професори-морфологи України / М. С. Скрипніков, Ю. О. Максимчук. – Полтава : Дивосвіт, 2002. – 188 с.*
28. *Славетні імена Національного фармацевтичного університету. Ректори та професори: Нариси про життя та діяльність видат. учених Національного фармацевтичного університету / за ред. В. П. Черних. – Харків, 2005. – 199 с.*
29. *Україна медична / авт.-упоряд. В. Болгов ; Укр. акад. геральдики, товар. знаку та логотипу. – Київ, 2007. – Вип. 4. – 2007. – 319 с.*
30. *Українські лікарі Прикарпаття / упоряд. П. Арсенич, Л. Вардзук. – Івано-Франківськ : Галичина, 1991. – 48 с.*
31. *Цимбалюк В. І. Нейрохірурги України : біобібліогр. довід. / В. І. Цимбалюк. – Київ, 2008. – 157 с.*

32. *Червяк П. І.* Медична енциклопедія / П. І. Червяк. – Київ: Вид. центр "Просвіта", 2001. – 1022 с.
33. *Шлях довжиною в життя* : мед. довідково-біограф. зб. (присвяч. 80-річчю утворення Дніпропетр. обл.). Історія, сучасність, особистості / Дніпропетр. обл. держ. адмін. [та ін.]. – Дніпропетровськ : Радегаст-Сервіс, 2012. – 119 с.
34. *Шумада І. В.* Очерк истории развития Украинского научно-исследовательского института травматологии и ортопедии (1919-1994) / И. В. Шумада, Г. В. Гайко. – Киев : Здоров'я, 1994. – 192 с.

Зміст

Від укладачів.....	3
Липень.....	4
Серпень.....	11
Вересень.....	18
Жовтень.....	27
Листопад.....	36
Грудень.....	45
Хронологічний покажчик ювілеїв.....	54
Іменний покажчик.....	61
Список використаних джерел.....	64

**Імена в медицині у відгомоні часу. Календар знаменних та пам'ятних дат.
2018 рік (липень – грудень)**

Укладачі:

Кобизська А. М.

Корнілова Л. Є.

Комп'ютерний набір:

Кобизська А. М.

Редактор

Бортнік Н. М.

Відповідальна за випуск

Т. А. Остапенко

Підписано до друку 28.12.2017

Формат 60x84/¹⁶

Замовл. № 2224

Тираж 70 прим.

Умовно-друк. арк. – 3,9

Обл.-вид. арк. – 2,8

Надруковано на обладнанні ННМБУ

Національна наукова медична бібліотека України

Вул. Толстого, 7, м. Київ, 01033